

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
DEPARTAMENT PIECHOTY I KAWALERII

PROGRAM SZKOLENIA
OFICERÓW I SZTABÓW
DYWIZJI PIECHOTY

WOJSKOWY INSTYTUT NAUKOWO-WYDAWNICZY

1 9 4 5

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
DEPARTAMENT PIECHOTY I KAWALERII

PROGRAM SZKOLENIA
OFICERÓW i SZTABÓW
DYWIZJI PIECHOTY

WOJSKOWY INSTYTUT NAUKOWO-WYDAWNICZY

1 9 4 5

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
DEPARTAMENT PIECHOTY I KAWALERII

PROGRAM SZKOLENIA
OFICERÓW i SZTABÓW
DYWIZJI PIECHOTY

XXXV.3

WOJSKOWY INSTYTUT NAUKOWO-WYDAWNICZY

1 9 4 5

88063

Roczny program szkolenia

OFICERÓW I SZTABÓW DYWIZJI PIECHOTY WOJSK POLSKICH.

1. CEL SZKOLENIA.

Program zawiera zakres wiadomości niezbędnych oficerom do prawidłowego prowadzenia szkolenia oddziałów w czasie pokoju i sprawnego dowodzenia w czasie wojny oraz ma na celu stałe doskonalenie oficerów w opanowaniu wiedzy fachowej.

W wyniku przestudiowania tematów tego programu oficer powinien:

— Wyrobić umiejętność i zgranie działań własnej jednostki we współdziałaniu z artylerią, czołgami, lotnictwem i wszystkimi specjalnymi rodzajami broni, do zadawania decydujących ciosów nieprzyjacielowi w warunkach trudnych i przy różnych formach walki.

— Orientować się szybko w sytuacji, pobierać śmiało decyzję i uderzać na skrzydła i tyły npla.

— Nieprzerwanie kierować oddziałami (pododdziałami) od pułku do drużyny i zapewnić współdziałanie pomiędzy nimi.

— Umieć organizować obserwację i rozpoznanie npla, obronę ppanc., plot., pgaz., zaopatrzenie w żywność i amunicję oraz szybką ewakuację.

— Znać możliwości bojowe wszystkich rodzajów broni i umieć celowo je wykorzystać, szybko organizować system ogniowy w różnych sytuacjach walki.

— Znać instrukcje, regulaminy, własne obowiązki.

2. WSKAZÓWKI METODYCZNO - ORGANIZACYJNE.

1. Program uwzględnia tematy i czas zajęć, dowódca jednak może wg własnego uznania zmieniać kolejność tema-

tów i czas przeznaczony na poszczególne tematy, zwiększać lub zmniejszać w zależności od potrzeb czy też poziomu przygotowania oficerów.

2. Szkolenie oficerów przeprowadza się:

a) W październiku każdego roku przed rozpoczęciem roku szkolnego, w godzinach przeznaczonych na zajęcia metodyczno-instruktorskie, w czasie ćwiczeń sześciodniowych:

w ramach batalionu — dla dowódców plutonu,

w ramach pułku — dla dowódców kompanii,

w ramach dywizji — dla dowódców batalionów, szefów dowódców i dowódców pułków.

b) Raz na tydzień przez 8 godzin — dcy plut. i komp.; dcy baonów — trzy razy w miesiąc; dcy pułków — dwa razy w miesiąc;

c) W czasie indywidualnych zajęć oficerów. Przeznaczyć na to dwa wieczory po 4 godziny; jeden z nich w przeddzień zajęć oficerskich.

d) Podczas ćwiczeń z oddziałami.

e) Na specjalnych ćwiczeniach dla sztabów, 1 raz w miesiącu — 2 dni — 48 godzin.

f) Podczas ćwiczeń sprawdzających celem skontrolowania opanowania materiału szkoleniowego i opracowania wyznaczonych tematów, na zajęciach oficerskich w doskonaleniu swoich obowiązków funkcyjnych.

g) Dwa razy w tygodniu po 1 — 2 godziny.

3. Ćwiczenia z oficerami przeprowadzają:

z grupą dowódców batalionów — dowódca dywizji i jego zca

z grupą dowódców pułków — dowódca dywizji

z grupą dowódców batalionów — dca dywizji i jego zastępca

z grupą dowódców kompanii — dowódca pułku

z grupą dowódców plutonów — dowódca batalionu

z podoficerami — dowódca kompanii.

4. Dowódcy dywizji i pułków muszą pamiętać, że zasadniczym warunkiem szkolenia oficera jest samodzielna praca nad sobą w celu podniesienia kwalifikacyj i wiedzy; to powinni mieć dowódcy stale na uwadze przy kontroli, okazywaniu pomocy, stwarzaniu warunków pracy, jak: izba oficerska, czytelnia, prenumerata pism i wydawnictw wojskowych, literatury, plakatów itp.

Zadania indywidualne daje się oficerom w celu uzupełnienia braków w przygotowaniu oficera.

Tematy do prac samodzielnych i zadań indywidualnych oficerów powinien opracowywać dowódca dywizji, pułku, batalionu.

3. WYSZKOLENIE TAKTYCZNE.

1. Tematy z taktyki przerabiać praktycznie jako: ćwiczenia aplikacyjne w terenie, ćwiczenia szkieletowe ze środkami łączności i rzadziej ćwiczenia aplikacyjne na mapie (5 — 10% wszystkich ćwiczeń dla nauki posługiwania się mapą).

2. Treść całego szkolenia winna być oparta na doświadczeniach Armii Czerwonej i Wojska Polskiego z ostatniej wojny z faszystowskimi Niemcami: Walka o Pragę 1 D. P., zajęcie Warszawy i forsowanie Wisły, Wał Pomorski i walka o Kołobrzeg, forsowanie Odry i walka o Berlin.

Naświetlając doświadczenia bojowe na zajęciach, odczytach itp., oddzielne, najbardziej charakterystyczne i pouczające epizody przerabiać na ćwiczeniach aplikacyjnych.

Przykłady w miarę możliwości czerpać należy z doświadczeń wojny z terenów Polski i odzyskanych ziem zachodnich, ponieważ te sprawy są bliższe oficerowi polskiemu w terenie i w czasie.

4. WYSZKOLENIE STRZELECKIE.

Strzeleckie przygotowanie oficerów ma bardzo duże znaczenie w wyszkoleniu strzeleckim oddziałów.

„Tylko ta jednostka strzela dobrze, w której oficerowie strzelają bez zarzutu“.

Dlatego też oficerowie powinni systematycznie trenować się i doskonalić w strzelaniu. Muszą dokładnie znać broń własnych oddziałów (pułku), umieć obchodzić się z nią i konserwować. Jeżeli oddział strzela źle, dowodzi to, że oficerom musi brakować znajomości fachu strzeleckiego, że strzelectwo tam nie cieszy się poszanowaniem.

Czasu na doskonalenie strzelectwa jest mało, to też oficerowie muszą korzystać z okazji strzelania własnych oddziałów i odbywać wraz z nimi wszystkie strzelania, podnosząc tym własne przygotowanie.

Zdarza się często, że oficerowie źle strzelają i obniżają wyniki strzelań sprawdzających własnych oddziałów, przeprowadzanych przez wyższego przełożonego. Aby zapobiec temu należy ustalić następujący porządek strzelania:

Przy każdym strzelaniu plutonu pierwszy strzela dowódca plutonu, ustala on poprawki, punkt celowania, celownik, ustanawia najlepszy wynik, jakby mówiąc tym: „Zrób jak ja“; po nim strzelają podoficerowie i dopiero strzelcy, którzy do danego strzelania są przygotowani.

Gdy strzela kompania, dowódca kompanii odbywa strzelanie najpierw z dowódcami plutonów, następnie z podoficera-

mi, po czym nakazuje przeprowadzenie strzelania w plutonach ze strzelcami. Przy tym systemie korpus oficerski zawsze będzie odgrywał przodującą rolę w wyszkoleniu strzeleckim oddziału.

Naukę o broni oficerowie przechodzą osobno.

Czas przeznaczony na wyszkolenie strzeleckie dowódca pułku wykorzystuje do:

- a) przeprowadzenia strzelań kontrolnych;
- b) repetycyj znajomości opisu broni;
- c) przeprowadzenia zajęć z wyszkolenia strzeleckiego;
- d) zapoznania się z nową bronią własną i obcą, względnie bronią ciężką, jak: c. k. m., artyleria pułkowa lub batalionowa, moździerz;
- e) przeprowadzenia zajęć instruktorsko - metodycznych z wyszkolenia strzeleckiego;
- f) strzelania w nocy.

Tak powinno organizować się i przeprowadzać wyszkolenie strzeleckie oficerów.

Tylko przestrzeganie powyższych zasad prowadzenia wyszkolenia da dobre wyniki.

5. SZKOLENIE SZTABÓW.

„Sztab — mózg armii“.

Od wyszkolenia i zgrania sztabu uzależnione są: wartość dowodzenia wojskami w walce; wykonanie przez nich zadania bojowego; współdziałanie rodzajów broni, a w czasie pokoju — wynik wyszkolenia wojsk.

Szkolenie sztabów winno iść jednocześnie w następujących kierunkach:

- a) szkolenie oficerów sztabu wg pełnionej funkcji;
- b) zaznajomienie się z pracą innych oficerów sztabu, w celu ich zastępowania;
- c) ćwiczenia aplikacyjne na mapach;
- d) ćwiczenia szkieletowe w terenie ze środkami łączności; sztabu pułku — ze sztabami baonów, dywizjonów, sztabu dywizji — ze sztabami pułków.

Uwaga. Przykładowy plan dwustronnych ćwiczeń ze środkami łączności będzie doślany dodatkowo.

Ćwiczenia szkieletowe w terenie są jednym z lepszych sposobów szkolenia dowództw, gdyż wymagają od oficera sztabu znajomości pracy funkcyjnej sztabu oraz zgrania pododdziałów łączności.

Ćwiczenie to winno trwać nie krócej niż 2 doby, podczas którego trzeba stworzyć taką sytuację, żeby trwało ono bez

przerwy. Wyżywienie i odpoczynek ludzi organizować w czasie działań bojowych, jak podczas walki.

Kierownikiem takiego ćwiczenia szkieletowego jest dowódca dywizji, a dywizją dowodzi jego zastępca. Lepiej gdy kierownikiem ćwiczenia jest wyższy dowódca (dowódca okręgu, przedstawiciel Ministerstwa lub Sztabu Generalnego), a dywizją dowodzi sam dowódca dywizji.

W tym wypadku osiąga się nie tylko zgranie dowództwa z organami łączności, a następuje również zgranie dowódcy ze swoim sztabem.

Ćwiczenia szkieletowe ze środkami łączności wymagają dużego doświadczenia od kierownika i szczegółowego przygotowania ćwiczenia, jak: dobór terenu, stworzenie ciekawej i pouczającej sytuacji, wyszkolenie rozjemców, organizacja łączności rozjemczej.

Zajęcia oficerów w doskonaleniu swoich prac funkcyjnych winny odbywać się nie mniej, niż dwa razy tygodniowo. Nacisk należy kłaść na sporządzenie dokumentów i dokładną znajomość obowiązków funkcyjnych. Kierownictwo tych zajęć spoczywa w rękach szefa sztabu.

Ćwiczenia aplikacyjne na mapie są dalszym ciągiem doskonalenia oficerów sztabu.

Prócz tego są one początkiem zgrania sztabów i przygotowują do bardziej skomplikowanych prac, do ćwiczeń szkieletowych.

Ćwiczenia te bywają jedno — i dwustronne.

Przeprowadzają je:

dowódca pułku — ze sztabem pułku,

dowódca dywizji — ze sztabem dywizji.

6. PRACA POLITYCZNO - WYCHOWAWCZA.

Pracę polityczno-wychowawczą przeprowadzać według programu Głównego Zarządu Polityczno-Wychowawczego W.P., przeznaczając na jeden wykład 2 godziny.

Razem 72 godz. w roku czyli po 3 ćwiczenia miesięcznie.

7. ZAJĘCIA INSTRUKTORSKO - METODYCZNE.

Na przygotowanie instruktorsko-metodyczne specjalnego czasu nie przewidziano. Przygotowanie takie przeprowadza się kosztem godzin tych przedmiotów, których tematy są przewidziane zajęciami instruktorskimi. Prócz tego w końcu dnia ćwiczebnego lub po ćwiczeniach, w przeddzień przeprowadzenia ćwiczenia — przeprowadza się zajęcia instruktorskie na ten temat, który ma być przerabiany z pododdziałem.

Oficerskie zajęcia instruktorsko-metodyczne należy przeprowadzać z główniejszych przedmiotów: wyszkolenie bojowe, strzeleckie i musztra.

Zajęcia te przeprowadzają niekoniecznie osobiście wyżsi dowódcy — mogą je prowadzić lepsi instruktorzy pułku; natomiast odbywają się one pod kontrolą i w obecności dowódcy pułku — w pułku, dowódcy batalionu — w batalionie.

Lepiej nauczyć może ten, kto bardzo dobrze zna dany przedmiot. Zajęcia instruktorsko-metodyczne, jak zaznaczono w rocznym programie szkolenia piechoty, należy prowadzić przed każdym nowym tematem wyszkolenia bojowego i przed każdą nową lekcją wyszkolenia strzeleckiego.

Przeprowadzając i będąc obecnym na tych zajęciach, oficer lepiej będzie przygotowany do ćwiczeń, lepiej je przeprowadzi i tym samym podniesie swoje zdolności instruktorskie.

8. NAUKA WŁASNA.

Dla indywidualnej pracy oficerów nad doksztalceniem się i podniesieniem poziomu posiadanych wiadomości należy przeznaczać do dyspozycji oficerów tygodniowo dwa wieczory, licząc od końca ćwiczeń pododdziału.

Jeden z tych wieczorów — w przeddzień zajęć oficerskich — winien być wykorzystany przede wszystkim dla wszechstronnego przygotowania się oficera do ćwiczenia.

Drugi wieczór oficer wykorzystuje dla doskonalenia przedmiotu, który słabiej został przez niego opanowany.

Dowódcy sprawdzają doskonalenie się oficerów drogą kontroli jakie przedmioty przerabiają i co czytają.

Każdy oficer winien pamiętać, że samodzielna praca nad sobą jest najlepszym sposobem doskonalenia się oficera.

Naukę własną organizują starsi oficerowie sztabu, łącząc ją z pracą konsultatywną. Indywidualne zajęcia z oficerami należy przeprowadzać w salach odpowiednio przygotowanych (klasach).

SZEF DEPARTAMENTU PIECHOTY I KAWALERII
SANKOWSKI
gen. bryg.

Ogólny podział godzin szkolenia oficerów i sztabów dywizji piechoty W. P.

L.p.	Wyszczególnienie grup szkolenia	Ilość godzin zajęć dziennie	Ilość dni zajęć w miesiącu	Ilość dni zajęć w roku	Razem godz. szkolenia	U w a g a
1	Dowódcy pułków i zastępcy	8	2	24	192	Dwa dni w miesiącu
2	Dowódcy batalionów	8	3	36	288	Trzy dni w miesiącu
3	Dowódcy kompanij	8	4	48	384	Jeden dzień w tygodniu
4	Dowódcy plutonów	8	4	48	384	Jeden dzień w tygodniu

Podział godzin i wyszczególnienie przedmiotów szkolenia oficerów dywizyj

L.p.	Wyszczególnienie grup szkolenia	Podział godzin na przedmioty										Razem godzin
		Wyszkolenie bojowe	Wyszkolenie strzeleckie	Praca polit.-wychowawcza	Wyszkolenie saperskie	Tereno- znawstwo	Artyleria	Lotnictwo	Gazoznawstwo	Historia sztuki wojennej	Organiz. i takt. państw obcych	
1	Dowódcy pułków	90	20	48	8	4	20	2	—	—	—	192
2	Dowódcy baonów	110	80	48	16	10	20	2	—	—	—	288
3	Dowódcy kompanij	131	90	48	40	24	37	8	6	—	—	384
4	Dowódcy plutonów	131	90	48	40	24	37	8	6	—	—	384

Uwaga. Załączone programy „Historii sztuki wojennej” — 30 godz. i „Organizacja taktyki państw obcych” — 20 godz. — realizować należy w godzinach pozaprogramowych, wg uznania deów jednostek.

Wzór miesięcznego rozkładu graficznego.

**Graficzny rozkład zajęć na m-c październik 1945 r.
Szkolenie oficerów i sztabów 15 dywizji piechoty.**

L. p.	Wyszczególnienie grup szkolenia	Dni tygodnia				
		Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek
1	Dowódcy pułków					
2	Dowódcy batalionów					
3	Dowódcy kompanij					
4	Dowódcy plutonów					
5	Oficerowie sztabów				w środku miesiąca	
6	Ćwiczenia aplikacyjne na mapie					
7	Doskonalenie pracy sztabowej		1 godz.		1 godz.	
8	Podoficerowie					
9	Szkolenie tyłów					

Podział godzin **szkolenia sztabów dywizji piechoty W. P.**

L. p.	Rodzaj zajęć	Ilość godzin wymarszów w teren						Ilość godzin zajęć w sali wykładowej			Ogółem ilość godzin rocznie
		Miesięcznie			Rocznie			Dziennie	Ilość dni miesięcznie	Dni zajęć rocznie	
		Wymarsze w teren	Dni	Godzin	Wymarsze w teren	Dni	Godzin				
1	Wymarsze w teren ze środkami łączności	1	2	48	12	24	576	—	—	—	576
2	Ćwiczenia aplikacyjne na mapie	—	—	—	—	—	—	8	1	12	96
3	Nauka innych przedmiotów	—	—	—	—	—	—	8	1	12	96
								(we wrześniu 1 dzień)			
4	Doskonalenie pracy sztabowej	—	—	—	—	—	—	1	8	96	96
5	Ćwiczenia służby tyłów	1	2	48	12	24	576	8	2	24	192
		R a z e m					1152				1056

Tabela strzelań.

Grupy oficerów	S t r z e l a n i a					Strzelania pokazowe
	z karabina	z pistoletu maszynowego	z pistoletów	z r. k. m.	z c. k. m.	
Dowódcy pułków	1	1 — 2	1, 2, 3	1	1	Dla wszystkich grup
Dowódcy batalionów	1 — 2	1 — 2	1, 2, 3	1 — 2	1	
Dowódcy kompanij	1, 2, 3	1 — 2	1, 2, 3	1, 2, 3	1	
Dowódcy plutonów	1, 2, 3	1 — 2	1, 2, 3	1, 2, 3	1	
Oficerowie administracyjno-gospodarczy	1 — 2	1 — 2	1 — 2	1	1	
Podoficerowie	1, 2, 3, 4	1 — 2	1	1 — 2	1	

- Uwagi:* 1. Strzelanie powyższe przeprowadzają dowódcy jednostek w pewnych okresach jako strzelania kontrolne celem sprawdzenia jak oficerowie trenują podczas strzelań własnych oddziałów.
2. Celem zaoszczędzenia amunicji strzelania pokazowe należy przeprowadzać wspólnie dla wszystkich oficerów.
3. Z pistoletów strzelają tylko ci oficerowie, którzy w tę broń są uzbrojeni.

**Wyszczególnienie tematów
wyszkolenia strzeleckiego dla szkolenia oficerów i sztabów
dywizji piechoty.**

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Ilość godzin na temat	Z tego			
			Ćwicz. aplik. na mapie	Ćwicz. aplik. w te- renie	Ćwicz. szkiele- towe w ter.	Ćwicz. z od- dzia- łami
	<i>I. Grupa dowódców pułków.</i>					
1	Natarcie wzmocnionego pułku piechoty na broniącego się nieprzyjaciela	10	6	4	—	—
2	Natarcie wzmocnionego pułku piechoty z forsowaniem rzeki	10	4	6	—	—
3	Walka w głębi obrony npla	8	8	—	—	—
4	Pułk piechoty w pościgu	10	10	—	—	—
5	Pułk piechoty w natarciu w nocy	6	3	3	—	—
6	Wprowadzenie odwodowego pułku piechoty w wytworzoną lukę w obronie npla	6	6	—	—	—
7	Natarcie pułku piechoty na osiedle	6	—	6	—	—
8	Pułk piechoty w obronie stałej (organizacja obrony)	8	—	8	—	—
9	Działanie pułku piechoty w obronie	6	—	6	—	—
10	Pułk piechoty w obronie osiedla	8	—	8	—	—
11	Organizacja doraźnej obrony w czasie wycofywania się	6	—	6	—	—
12	Organizacja rozpoznania przez dowódcę pułku i wykonanie go przez oddział rozpoznawczy	6	—	—	—	6
Razem		90	37	47	—	6

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Ilość godzin na temat	Z tego			
			Ćwicz. aplik. na mapie	Ćwicz. aplik. w terenie	Ćwicz. szkieleto- w ter.	Ćwicz. z oddziałami
	<i>II. Grupa dowódców baonów.</i>					
1	Marsz ubezpieczony wzmocnionego baonu piechoty w przewidywaniu boju spotkaniowego	8	8	—	—	—
2	Natarcie wzmocnionego baonu piechoty na broniącego się npla	10	6	4	—	—
3	Natarcie wzmocnionego baonu piechoty z forsowaniem rzeki	10	4	6	—	—
4	Walka w głębi obrony npla	8	8	—	—	—
5	Baon piechoty w pościgu	10	10	—	—	—
6	Obejście wolnego skrzydła npla, będącego w obronie i uderzenie na skrzydło i tył	6	6	—	—	—
7	Baon piechoty w natarciu w nocy	6	3	3	—	—
8	Wprowadzenie baonu piechoty w wytworzoną lukę w obronie npla	6	6	—	—	—
9	Natarcie baonu piechoty na osiedle	6	—	6	—	—
10	Baon piechoty w obronie stałej (organizacja obrony)	8	—	8	—	—
11	Działania baonu piechoty w obronie	6	—	6	—	—
12	Organizacja obrony w terenie lesisto-błotnistym	6	6	—	—	—
13	Baon piechoty w obronie osiedla	8	—	8	—	—
14	Organizacja doraźnej obrony w czasie wycofywania się	6	—	6	—	—
15	Organizacja rozpoznania przez dowódcę baonu i wykonanie go przez oddział rozpoznawczy	6	—	—	—	6
Razem		110	57	47	—	6

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Ilość godzin na temat	Z tego			
			Ćwicz. aplik. na mapie	Ćwicz. aplik. w terenie	Ćwicz. szkieletowe w ter.	Ćwicz. z oddziałami
	<i>III. Grupa dowódców kompanij.</i>					
1	Kompania w ubezpieczeniu marszowym	8 ✓	—	8	—	—
2	Kompania na rozpoznaniu	8 ✓	—	8	—	—
3	Kompania w natarciu	10 ✓	—	10	—	—
4	Natarcie na silnie wzmocnioną pozycję	8 ✓	—	8	—	—
5	Szturm na DGO (DZGO)	8 ✓	—	8	—	—
6	Natarcie na osiedle i walka w nim	8 ✓	—	8	—	—
7	Natarcie z forsowaniem rzeki	9	—	9	—	—
8	Natarcie w lesie	8 ✓	—	8	—	—
9	Natarcie w nocy	8	—	8	—	—
10	Kompania w obronie (organizacja i działania)	8	—	8	—	—
11	Luzowanie kompanii w obronie	8	—	8	—	—
12	Właściwości obrony w nocy	8	—	8	—	—
13	Obrona osiedla	8	—	8	—	—
14	Obrona w lesie	8	—	8	—	—
15	Obrona rzeki	8	—	8	—	—
16	Kompania w ubezpieczeniu postoju	8	—	8	—	—
R a z e m		131	—	131	—	—

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Ilość godzin na temat	Z tego			
			Ćwicz. aplik. na mapie	Ćwicz. aplik. w terenie	Ćwicz. szkiele-towe w ter.	Ćwicz. z od-dzia-łami
	<i>IV. Grupa dowódców plutonów.</i>					
1	Pluton w marszu ubezpieczonym	8	—	8	—	—
2	Pluton na rozpoznaniu	8	—	8	—	—
3	Pluton w natarciu	16	—	16	—	—
4	Pluton w obronie	14	—	14	—	—
5	Pluton w ubezpieczeniu bojowym	9	—	9	—	—
6	Organizacja szturm DZGO przez grupę szturmową	8	—	8	—	—
7	Pluton w ubezpieczeniu postoju	10	—	10	—	—
8	Szturm i walka wzmocnionego plutonu w osiedlu	8	—	8	—	—
9	Pluton na rozpoznaniu nocnym	8	—	8	—	—
10	Szturm w nocy	8	—	8	—	—
11	Ćwiczenie bojowe (z ostrym strze-laniem) na temat: „Natarcie i szturm wzmocnionego plutonu na gniazdo ogniowe na przed-nim skraju i walka w głębi obrony nieprzyjaciela“	10	—	10	—	—
12	Natarcie z obkopaniem odcinka skażonego	8	—	8	—	—
13	Obrona osiedla	8	—	8	—	—
14	Walka wzmocnionego plutonu w rowach strzeleckich i łącznikowych nieprzyjaciela	8	—	8	—	—
Razem		131	—	131	—	—

P R O G R A M

SZKOLENIA OFICERÓW DYWIZJI PIECHOTY.

1. SZKOLENIE DOWÓDCÓW PUŁKÓW.

Wyszkolenie bojowe.

TEMAT 1. — Natarcie wzmocnionego pułku piechoty na broniącego się nieprzyjaciela — 10 godz.

Cel: Przystudiować pracę dowódcy pułku przy organizowaniu natarcia i kierowaniu walką.

Materiał do przerobienia:

Analiza zadania i sytuacji. Rozpoznanie npla i terenu. Zajęcie podstawy wyjściowej do natarcia. Wybór kierunku głównego uderzenia. Organizacja współdziałania w natarciu Linie współdziałania. Zapewnienie wsparcia artylerią szturm piechoty i czołgów. Istota natarcia artyleryjskiego. Powzięcie decyzji, wydanie rozkazu bojowego, kierowanie walką w czasie szturm i przełamania przedniego skraju podczas walki w głębi pozycji obronnej npla lub w czasie pościgu.

TEMAT 2. — Natarcie wzmocnionego pułku piechoty z forsowaniem rzeki — 10 godzin.

Cel: Doskonalenie dowódców pułku w organizowaniu przeprawy. Nauczyć kierowania natarciem w czasie forsowania.

Materiał do przerobienia:

Rozpoznanie przeszkody wodnej. Plan przeprawy, podział środków przeprawowych, ubezpieczenie przeprawy, organizacja współdziałania. Działanie I rzutu przy uchwyceniu przyczółka mostowego i zabezpieczenie przeprawy sił głównych. Walka o rozszerzenie przyczółka. Zwalczanie odwodów npla.

TEMAT 3. — Walka w głębi obrony npla — 8 godz.

Cel: Wprawiać w kierowaniu i organizowaniu walki w głębi obrony npla.

Materiał do przerobienia:

Utrzymanie i przywrócenie współdziałania poszczególnych rodzajów broni z chwilą rozpoczęcia szturm oraz podczas walki w głębi obrony.

Umożliwienie posuwania się pułku w kierunku głównego uderzenia drogą skoncentrowania ognia. Ubezpieczenie skrzydeł pododdziałów wysuwających się do przodu. Organizacja uderzeń pododdziałów wysuwających się naprzód, na skrzydła i tyły broniących się punktów oporu npla. Rozpoznanie i kierowanie w toku walki, ubezpieczenie skrzydeł i styków. Od-

pieranie przeciwwuderzeń. Obejścia i blokowanie częścią sił umocnionych punktów oporu npla. Rozszerzenie odcinka przełamania, rozdrobnienie zgrupowania nieprzyjaciela. Okrażenie i niszczenie poszczególnych rozdrobnionych grup we współdziałaniu z sąsiadami.

TEMAT 4. — Pułk piechoty w pościgu — 10 godz.

Cel: Doskonalić dowódcę pułku: w organizacji pościgu i przecięciu dróg odwrotu npla, w dowodzeniu walką ruchów.

Materiał do przerobienia:

Wykazanie inicjatywy w pościgu. Wyrzucanie szybkich grup, desantów czołgowych i fizylierów celem odcięcia dróg odwrotu. Uchwycenie węzłowych dróg, mostów i innych ważnych punktów. Wyzyskanie dróg równoległych do odcięcia odwrotu npla. Obejście silnie bronionych punktów oporu npla i blokowanie ich częścią sił.

Rozpoznanie i ubezpieczenie własnych skrzydeł w czasie pościgu. Budowa przeszkód na drogach odwrotu npla. Dowodzenie oddziałami w czasie pościgu.

TEMAT 5. — Pułk piechoty w natarciu w nocy — 6 godz.

Cel: Przystudiować cechy charakterystyczne walki nocnej i doskonalić dowódcę pułku w dowodzeniu w nocy.

Materiał do przerobienia:

Rozpoznanie dowódcy pułku w dzień, przed natarciem nocnym w celu wyszukania obiektów i kierunków szturmu. Ustalenie podstawy wyjściowej do rozwinięcia i szturmu. Rozmieszczenie oddziałów na podstawie wyjściowej. Ustalenie kierunków rozpoznania, usunięcie przeszkód na drodze dojścia. Ustalenie rejonów i punktów, na które ma być przygotowany ogień artylerii i moździerzy. Ustalenie punktów orientacyjnych i kątów kierunkowych do przedmiotów natarcia. Opracowanie planu szturmu nocnego. Ugrupowanie. Zajęcie podstawy szturmowej. Dowodzenie podczas szturmu i umocnienie zdobytego terenu. Organizacja rozpoznania i osłona skrzydeł.

TEMAT 6. — Wprowadzenie odwodowego pułku piechoty w wytworzoną lukę w obronie npla — 6 godz.

Cel: Przystudiować pracę dowódcy przy wprowadzaniu pułku w lukę powstałą w obronie npla. Dowodzenie podczas walki.

Materiał do przerobienia:

Zajęcie podstawy wyjściowej, wysłanie rozpoznania i ubezpieczeń, organizacja współdziałania. Walka z pozostałymi punktami oporu npla na skrzydłach. Odparcie ewentual-

nych przeciwuderzeń odwodów npla. Zapewnienie utrzymania zdobytego terenu, praca tyłów pułku.

TEMAT 7. — Natarcie pułku piechoty na osiedle — 6 godz.

Cel: Wyjaśnić cechy szczególne organizacji natarcia na osiedle i doskonalić w kierowaniu walką.

Materiał do przerobienia:

Organizacja rozpoznania osiedla. Opracowanie planu szturm. Wybór kierunku głównego uderzenia. Ugrupowanie oddziałów do walki o osiedle; grupy rozgradzające, szturmowe, silne odwody, włączenie czołgów i artylerii w ugrupowanie bojowe piechoty. Współdziałanie piechoty ze środkami przydzielonymi i wspierającymi w czasie szturm i w walkach ulicznych. Właściwości walki wewnątrz osiedla. Oczyszczanie osiedla od npla. Użycie odwodów i fizylierów.

TEMAT 8. — Pułk piechoty w obronie stałej — 8 godz.

Cel: Doskonalić dowódcę pułku w organizowaniu obrony stałej i kierowaniu walką.

Materiał do przerobienia:

Analiza zadania, ocena sytuacji, rozpoznanie odcinka obronnego. Organizacja systemu ogni: piechoty, artylerii, moździerzy, ppanc., plot. Plan obrony, plan ognia, plan prac saperskich. Rozkaz bojowy. Wsparcie ubezpieczeń. Niszczenie npla na podstawie wyjściowej do natarcia, w czasie szturm oraz w głębi pozycji obronnej. Wykonanie przeciwuderzeń, zajęcie utraconych pozycji.

TEMAT 9. — Działanie pułku piechoty w obronie — 6 godz.

Cel: Przystudiować pracę dowódcy pułku w obronie ruchowej.

Materiał do przerobienia:

Istota walki ruchowej. Ocena terenu i możliwości npla. Powzięcie decyzji wstępnej. Organizacja rozpoznania terenu. Decyzja dowódcy. Wyznaczenie sił i środków na poszczególne pozycje obronne; zadania dla oddziałów broni wspierającej i przydzielonej, użycie artylerii, zasadzki na międzypolach. Sposób przegrupowania się na następne pozycje, ubezpieczenie skrzydeł, obrona ppanc. i plot. Organizacja łączności w walce ruchowej.

TEMAT 10. — Pułk piechoty w obronie osiedla — 8 godz.

Cel: Przystudiować cechy szczególne obrony osiedla. Doskonalić dowódcę w dowodzeniu pułkiem w obronie osiedla.

Materiał do przerobienia:

Organizacja punktów oporu i ośrodków obrony. Ustalenie obsady punktów oporu, organizacja współdziałania ogniowego pomiędzy punktami. Prace saperские: przystosowanie budynków do obrony, budowa przeszkód, zapewnienie manewru.

Organizacja grup ruchowych dla zapewnienia aktywności obrony. Zastosowanie czołgów i artylerii. Dowodzenie podczas walki o osiedle.

TEMAT 11. — Organizacja doraźnej obrony w czasie wycofywania się — 6 godz.

Cel: Doskonalic dowódcę pułku w organizowaniu obrony doraźnej i kierowaniu nią.

Materiał do przerobienia:

Ocena terenu i możliwości npla. Wybór przedniego skraju pozycji i stanowisk odwodu. Ugrupowanie, zorganizowanie współdziałania, zadania dla broni przydzielonych i wspierających. Łączność z sąsiadami, ubezpieczenie skrzydeł i tyłów. Obrona ppanc., plot. i pgaz. Walka na pozycji doraźnej zorganizowanej.

TEMAT 12. — Organizacja rozpoznania przez dowódców pułku i wykonanie go przez oddziały rozpoznawcze — 6 godz.

Cel: Przystudiować pracę dowódcy pułku i sztabu pułku przy organizowaniu rozpoznania nocnego.

Materiał do przerobienia:

Systematyczność rozpoznania na każdym szczeblu. Rozpoznanie podejść do obranego obiektu oraz przeszkód w drodze do obiektu. Wydanie rozkazu do rozpoznania, skład i organizacja oddziału rozpoznawczego (piechota, saperzy, broń ppanc. itd.), osłona ogniowa oddziałów rozpoznawczych. Technika wykonania rozpoznania.

2. SZKOLENIE DOWÓDCÓW BATALIONÓW.

Wyszkolenie bojowe.

TEMAT 1. — Marsz ubezpieczony wzmocnionego batalionu piechoty w przewidywaniu boju spotkaniowego — 8 godz.

Cel: Nauczyć dowódcę batalionu organizować marsz, kierować marszem i dowodzić w czasie boju spotkaniowego.

Materiał do przerobienia:

Analiza zadania, ocena terenu (oś marszu, przewidywane linie rozwijania, kierunki zagrożone przez broń pancerną, re-

jony ewentualnych nalotów). Organizacja współdziałania, obro-
ny ppanc., plot. i pgaz. Powzięcie decyzji i wydanie rozkazu
do marszu (nanieść go na mapę). Wysłanie rozpoznania i ubez-
pieczeń. Sformowanie kolumny marszowej, przekroczenie punk-
tu przejścia, organizacja tyłów. Dowodzenie strażą przednią
i siłami głównymi podczas marszu. Odparcie napadów lotni-
czych broni pancernej i kawalerii. Walka z zasadzkami, oddzia-
łami rozpoznawczymi i ubezpieczającymi nieprzyjaciela. Uchwycenie i utrzymanie dogodnych pozycji. Współdziałanie ze środ-
kami wzmocnienia i czołgami. Oskrzydlenie i okrążenie npla.
Odparcie uderzeń npla na własne skrzydła i tyły. Praca tyłów
batalionu.

*TEMAT 2. — Natarcie wzmocnionego batalionu piechoty
na broniącego się npla — 10 godz.*

Cel: Przystudiować pracę dowódcy batalionu przy orga-
nizowaniu natarcia i kierowania walką.

Materiał do przerobienia:

Analiza zadania i sytuacji. Rozpoznanie npla i terenu.
Zajęcie podstawy wyjściowej do natarcia, wybór kierunku
głównego uderzenia. Organizacja współdziałania w natarciu.
Linie współdziałania. Zapewnienie wsparcia artylerią szturm
piechoty i czołgów. Istota natarcia artyleryjskiego. Powzięcie
decyzji, wydanie rozkazu bojowego, kierowanie walką w cza-
sie szturm i przełamania przedniego skraju podczas walki
w głębi pozycji obronnej npla i w czasie pościgu.

*TEMAT 3. — Natarcie wzmocnionego baonu piechoty
z forsowaniem rzeki — 10 godz.*

Cel: Doskonalenie dowódców baonu w organizowaniu
przeprawy. Nauczyć kierowania natarciem w czasie forsowania.

Materiał do przerobienia:

Rozpoznanie przeszkody wodnej. Plan przeprawy, podział
środków przeprawowych, ubezpieczenie przeprawy, organizacja
współdziałania. Działanie I rzutu przy uchwyceniu przyczółka
mostowego i zabezpieczenie przeprawy sił głównych. Walka
o rozszerzenie przyczółka. Zwalczanie odwodów npla.

TEMAT 4. — Walka w głębi obrony npla — 8 godz.

Cel: Dać wprawę w kierowaniu walką w głębi obrony
npla oraz w organizacji.

Materiał do przerobienia:

Utrzymywanie i przywrócenie współdziałania poszczegól-
nych rodzajów broni, z chwilą rozpoczęcia szturm oraz pod-
czas walki w głębi obrony. Umożliwienie posuwania się bata-

lionu w kierunku głównego uderzenia drogą ześrodkowania ognia. Ubezpieczenie skrzydeł pododdziałów wysuwających się do przodu. Organizacja uderzeń pododdziałów wysuwających się naprzód, na skrzydła i tyły broniących się punktów oporu npla. Rozpoznanie i kierowanie w toku walki, ubezpieczenie skrzydeł i styków. Odpieranie przeciwwuderzeń. Obejście i blokowanie częścią sił umocnionych punktów oporu npla. Rozszerzenie odcinka przełamania, rozdrobnienie zgrupowania nieprzyjaciela. Okrążenie i niszczenie poszczególnych rozdrobnionych grup we współdziałaniu z sąsiadami.

TEMAT 5. — Baon piechoty w pościgu — 10 godz.

Cel: Doskonalić dowódcę baonu: w organizowaniu pościgu i przecięciu dróg odwrotu npla, w dowodzeniu walką ruchową.

Materiał do przerobienia:

Wykazanie inicjatywy w pościgu. Wyrzucanie szybkich grup, desantów czołgowych i fizylierów celem odcięcia dróg odwrotu. Uchwycenie węzłowych dróg, mostów i innych ważnych punktów. Wyzyskanie dróg równoległych do odcięcia odwrotu npla. Obejście silnie bronionych punktów oporu npla i blokowanie ich częścią sił. Rozpoznanie i ubezpieczenie własnych skrzydeł w czasie pościgu. Budowa na drogach odwrotu npla. Dowodzenie oddziałami w czasie pościgu.

TEMAT 6. — Obejście wolnego skrzydła obrony npla — 6 godz.

Materiał do przerobienia:

Cel: Doskonalić dowódcę batalionu w organizowaniu obejścia i uderzenia na skrzydła i tyły nieprzyjaciela.

Wykrycie wolnego skrzydła doraźnie zorganizowanej obrony npla. Zajęcie podstawy wyjściowej na wprost skrzydła npla. Wsparcie nagłego uderzenia ze skrzydła. Rozpoznanie ugrupowania npla, które w głębi obrony mogłoby przeszkadzać obejściu. Walka z oddziałami przeszkadzającymi obejściu.

Osłona zewnętrznego skrzydła, tyłów i dróg dowozu. Dowodzenie w czasie uderzenia na skrzydła i tyły obrony npla.

TEMAT 7. — Baon piechoty w natarciu w nocy — 6 godz.

Cel: Przestudiować cechy charakterystyczne walki nocnej i doskonalić dowódcę baonu w dowodzeniu w nocy.

Materiał do przerobienia:

Rozpoznanie dowódcy w dzień — przed natarciem nocnym w celu wyszukania obiektów i kierunku szturm. Ustalenie podstawy wyjściowej do rozwinięcia i szturm. Rozmieszczenie oddziałów na podstawie wyjściowej. Ustalenie kierun-

ków rozpoznania, usunięcie przeszkód na drodze dojścia. Ustalenie rejonów i punktów, na które ma być przygotowany ogień artylerii i moździerzy. Ustalenie punktów orientacyjnych i kątów kierunkowych do przedmiotów natarcia. Opracowanie planu szturmowego. Przyjęcie ugrupowania. Zajęcie podstawy szturmowej. Dowodzenie podczas szturmów i umocnienie zdobytego terenu. Organizacja rozpoznania, osłona skrzydeł.

TEMAT 8. — Wprowadzenie baonu piechoty w wytworzoną lukę w obronie npla — 6 godz.

Cel: Przystudiować pracę dowódcy przy wprowadzaniu batalionu w lukę powstałą w obronie npla. Dowodzenie podczas walki.

Materiał do przerobienia:

Zajęcie podstawy wyjściowej, wysłanie rozpoznania i ubezpieczeń, organizacja współdziałania. Walka z pozostałymi punktami oporu npla na skrzydłach. Odparcie ewentualnych przeciwwuderzeń odwodów npla. Zapewnienie utrzymania zdobytego terenu, praca tyłów baonu.

TEMAT 9. — Natarcie baonu piechoty na osiedle — 6 godz.

Cel: Wyjaśnić cechy szczególne organizacji natarcia na osiedle i doskonalić w kierowaniu walką.

Materiał do przerobienia:

Organizacja rozpoznania osiedla. Opracowanie planu szturmowego. Wybór kierunku głównego uderzenia. Ugrupowanie oddziałów do walki o osiedle; grupy rozgradzające, szturmowe, silne odwody, włączenie czołgów i artylerii w ugrupowanie bojowe piechoty. Współdziałanie piechoty ze środkami przydzielonymi i wspierającymi w czasie szturmów i w walkach ulicznych. Właściwości walki wewnątrz osiedla. Oczyszczanie osiedla od npla. Użycie odwodów i fizylierów.

TEMAT 10. — Baon piechoty w obronie stałej — 8 godz.

Cel: Doskonalić dowódcę baonu w organizowaniu obrony stałej i kierowaniu walką.

Materiał do przerobienia:

Analiza zadania, ocena sytuacji, rozpoznanie odcinka obronnego. Organizacja systemu ogni: piechoty, artylerii, moździerzy, ppanc., plot. Plan obrony, plan ognia, plan prac saperów. Rozkaz bojowy. Wsparcie ubezpieczeń. Niszczenie npla na podstawie wyjściowej do natarcia, w czasie szturmów oraz w głębi obrony npla. Wykonanie przeciwwuderzeń, zajęcie utraconych pozycji.

TEMAT 11. — Działanie baonu piechoty w obronie — 6 godz.

Cel: Przystudiować pracę dowódcy baonu w obronie ruchowej.

Materiał do przerobienia:

Istota walki ruchowej. Ocena terenu i możliwości npla. Powzięcie decyzji wstępnej. Organizacja rozpoznania terenu. Decyzja dowódcy. Wyznaczenie sił i środków na poszczególne pozycje obronne; zadania dla oddziałów, broni wspierającej i przydzielonej, użycie artylerii, zasadzki na międzypolach. Sposób przegrupowania się na następne pozycje, ubezpieczenie skrzydeł, obrona ppanc. i plot. Organizacja łączności w walce ruchowej.

TEMAT 12. — Organizacja obrony w terenie lesistobłotnistym — 6 godz.

Cel: Doskonalenie dowódcy baonu w zajmowaniu samodzielnych rejonów obrony na ważnych kierunkach.

Materiał do przerobienia:

Cechy szczególne obrony. Sposoby użycia różnych rodzajów broni. Dowodzenie w razie wdarcia się npla pomiędzy rejonami obrony lub blokowania ich przez npla.

TEMAT 13. — Baon piechoty w obronie osiedla — 8 godz.

Cel: Przystudiować cechy szczególne obrony osiedla. Doskonalić dowódcę w dowodzeniu baonem w obronie osiedla.

Materiał do przerobienia:

Organizacja punktów oporu i ośrodków obrony. Ustalenie obsady punktów oporu i organizacja współdziałania ogniowego pomiędzy nimi. Prace saperskie: przystosowanie budynków do obrony, budowa przeszkód, zapewnienie manewru. Organizacja grup ruchowych dla zapewnienia aktywności obrony. Zastosowania czołgów i artylerii. Dowodzenie podczas walki o osiedle.

TEMAT 14. — Organizacja doraźnej obrony w czasie wycofywania się — 6 godz.

Cel: Doskonalić dowódcę baonu w organizowaniu obrony doraźnej i kierowaniu nią.

Materiał do przerobienia:

Ocena terenu i możliwości npla. Wybór przedniego skraju pozycji i stanowisk odwodu. Ugrupowanie, zorganizowanie współdziałania, zadania dla broni przydzielonych i wspierających, łączność z sąsiadami, ubezpieczenie skrzydeł i tyłów.

Obrona ppanc., plot. i pgaz.

Walka na pozycji doraźnie zorganizowanej.

TEMAT 15. — Organizacja rozpoznania przez dowódcę baonu i wykonanie go przez oddział rozpoznawczy — 6 godz.

Cel: Przystudiować pracę dowódcy i sztabu przy organizowaniu rozpoznania nocnego.

Materiał do przerobienia:

Systematyczność rozpoznania na każdym szczeblu. Rozpoznanie podejść do obranego obiektu oraz przeszkód w drodze do obiektu. Wydanie rozkazu do rozpoznania, skład i organizacja oddziału rozpoznawczego (piechota, saperzy, broń ppanc. itd.), osłona ogniowa oddziałów rozpoznawczych. Technika wykonania rozpoznania.

3. GRUPA DOWÓDCÓW KOMPANII.

TEMAT 1. — Kompania w ubezpieczeniu marszowym — 8 godz.

Cel: Nauczyć dowódcę kompanii organizowania i dowodzenia oddziałem przednim.

Treść: Przygotowanie kompanii do działań jako oddziału przedniego. Przemyślenie zadania. Rozpoznanie wg mapy osi marszu, linii rozwinięcia, niebezpiecznych odcinków i rejonów możliwego napadu lotnictwa i czołgów. Wyznaczenie zadań plutonom i środkom wspierającym. Wysyłanie rozpoznania i ubezpieczenia. Organizacja OPL, oppanc., opgaz. Sformowanie kolumny. Punkt wyjściowy. Organizacja tyłów. Dowodzenie w marszu. Zwalczanie lotnictwa, broni pancernej i kawalerii npla. Zajęcie ważnych punktów terenowych. Współdziałanie. Odparcie npla. Czynności tyłów kompanii.

TEMAT 2. — Kompania na rozpoznaniu — 8 godz.

Cel: Nauczyć organizowania rozpoznania i dowodzenia kompanią na rozpoznaniu.

Treść: Przemyślenie zadania. Przygotowanie kompanii do rozpoznania. Obserwacja npla. Plan działań. Organizacja współdziałania. Wykonanie przejść w przeszkodach i oznaczenie ich. Ubezpieczenie skrzydeł. Rozpoznanie systemu ognia i umocnień npla. Rozpoznanie w głąb. Sporządzenie szkicu. Kolejność powrotu. Ewakuacja rannych.

TEMAT 3. — Kompania w natarciu — 10 godz.

Cel: Nauczyć organizowania natarcia i dowodzenia kompanią podczas natarcia i walki w głębi obrony npla.

Treść: Organizacja natarcia. Czynności dowódcy kompanii na podstawie wyjściowej. Rozpoznanie. Decyzja i wyznaczenie zadań. Organizacja współdziałania. Szyk bojowy kompanii. Organizacja dowodzenia i tyłów.

Dowodzenie podczas natarcia. Rozwinięcie kompanii i posuwanie się pod osłoną ognia artyleryjskiego, moździerzy i c.k.m. Pokonywanie przeszkód. Zajęcie podstawy szturmowej, przygotowanie do szturm. Szturm. Współdziałanie ognia i ruchu. Dowodzenie podczas szturm i walki w głębi obrony npla. Zwalczanie ożywających punktów ogniowych. Odparcie przeciwdzierzeń i niespodziewanych napadów fizylierów. Pościg.

TEMAT 4. — Natarcie na silnie umocnioną pozycję — 8 godz.

Cel: Nauczyć czynności dowódcy i działania kompanii.

Treść: Otrzymanie i przemyślenie zadania. Ocena sytuacji. Rozpoznanie pozycji npla i podejść do niej. Organizacja szyku bojowego i współdziałania. Organizacja OPL, oppanc. i opgaz. Decyzja i rozkaz. Działania kompanii podczas przygotowania artyleryjskiego. Szturm i walka w głębi obrony npla. Zwalczanie DGO. Przenikanie na tyły npla. Odpięcie przeciwdzierzeń. Utrzymanie zajętego terenu.

TEMAT 5. — Szturm na DGO (DZGO) — 8 godz.

Cel: Dać praktykę w organizowaniu i przeprowadzaniu szturm DGO (DZGO).

Treść: Otrzymanie i przemyślenie zadania. Rozpoznanie terenu i obiektu szturm. Powzięcie decyzji. Plan szturm. Podział kompanii na grupy i wyznaczenie zadań. Organizacja OPL, oppanc. i opgaz. Uzupełnienie amunicji. Natarcie pod ogniem npla. Zajęcie podstawy szturmowej. Szturm. Wysadzenie DGO (DZGO). Niszczenie załogi. Oczyszczanie rejonu od npla. Opanowanie rowów strzeleckich i łącznikowych. Utrzymanie zdobytego terenu. Przygotowanie do dalszych zadań. Meldunek o wykonaniu zadania. Uzupełnienie amunicji. Ewakuacja rannych.

TEMAT 6. — Natarcie na osiedle i walka w nim — 8 godz.

Cel: Nauczyć dowodzenia podczas natarcia i szturm na osiedle oraz w czasie walki w osiedlu.

Treść: Otrzymanie i przemyślenie zadania. Ocena sytuacji. Organizacja ubezpieczenia i obserwacji. Rozpoznanie osiedla i npla. Plan natarcia. Powzięcie decyzji i rozkaz. Zajęcie podstawy wyjściowej. Ustalenie sygnałów. Posuwanie się pod osłoną ognia artylerii, moździerzy i c. k. m. Szturm

przedniego skraju. Zniszczenie i opanowanie punktów ogniowych npla. Wybór kierunku dla przenikania w głąb osiedla. Szturm następnych obiektów. Oczyszczanie terenu od npla. Odparcie przeciwuderzeń npla. Utrzymanie zdobytych zabudowań i wykorzystanie ich do dalszych działań. Uzupełnienie amunicji. Niedopuszczenie npla do okrążenia kompanii. Walka i wyjście z okrążenia. Wycofanie się kompanii. Zbiórka kompanii. Przygotowanie do dalszych działań. Ewakuacja rannych.

TEMAT 7. — Natarcie z forsowaniem rzeki — 9 godz.

Cel: Nauczyć organizowania przeprawy przez rzekę i dowodzenia podczas przeprawy i natarcia.

Tr e ś ć: Otrzymanie i przemyślenie zadania. Ocena sytuacji. Organizacja obserwacji. Rozpoznanie npla i terenu na przeciwnym brzegu. Rozpoznanie rzeki, brzegów, miejsca przeprawy i dróg podejścia. Ustalenie planu przeprawy. Organizacja współdziałania, łączności, OPL., oppan. i opgaz. Pododdział kompanii do przeprawy. Decyzja i rozkaz.

Zajęcie podstawy wyjściowej. Podejście i przeprawa. Osłona przeprawy. Pokonanie przeszkód na przeciwnym brzegu. Dowodzenie po przeprawie. Zajęcie i utrzymanie dogodnych stanowisk. Odparcie przeciwuderzeń npla. Przygotowanie do następnych działań.

Działania w razie nieudania się przeprawy. Uzupełnienie amunicji. Ewakuacja rannych.

TEMAT 8. — Natarcie w lesie — 8 godz.

Cel: Nauczyć organizowania natarcia w lesie i dowodzenia kompanią.

Tr e ś ć: Organizacja rozpoznania i obserwacji. Przemyślenie zadania. Ocena terenu i sytuacji. Decyzja. Rozpoznanie i wybór podejść do natarcia. Organizacja współdziałania łączności. Rozkaz. Szyk bojowy. Utrzymanie nakazanego kierunku. Osłona skrzydeł. Niszczenie npla broniącego przeszkód. Pokonanie przeszkód. Zajęcie podstawy szturmowej. Szturm punktu ogniowego npla. Zdobywanie i niszczenie dalszych punktów ogniowych. Odparcie przeciwuderzeń. Utrzymanie terenu zdobytego. Wykorzystanie powodzenia i odparcia przeciwuderzenia. Dalsze działania. Uzupełnienie amunicji. Ewakuacja rannych.

TEMAT 9. — Natarcie w nocy — 8 godz.

Cel: Nauczyć organizowania natarcia i dowodzenia w nocy.

Tr e ś ć: Otrzymanie i przemyślenie zadania. Rozpoznanie terenu. Ustalenie kierunku natarcia. Decyzja. Ustalenie

punktów orientacyjnych. Uzupełnienie amunicji. Szyk bojowy kompanii. Zajęcie podstawy wyjściowej. Ustalenie sygnałów. Wysłanie szperaczy. Dyscyplina marszu. Zachowanie się w terenie oświetlonym przez npla. Pokonywanie i niszczenie przeszkód. Zajęcie podstawy szturmowej. Szturm. Niszczenie npla. Zajęcie i utrzymanie pozycji npla. Rozpoznanie i ustalenie kierunku wycofania się npla. Meldunek do dowódcy batalionu. Łączność z dowódcą batalionu.

Czynność dowódcy kompanii w razie niepowodzenia natarcia. Wycofanie kompanii na rozkaz.

TEMAT 10. — Kompania w obronie — 8 godz. (organizacja i działania).

Cel: Nauczyć dowódcę kompanii organizowania obrony i wyboru głównego punktu oporu, dowodzenia kompanią przy odpieraniu natarcia i szturmie npla oraz niszczenia npla, który wdarł się w rejon obrony.

Treść: Organizacja obserwacji i ubezpieczenia, OPL, oppanc., opgaz. Rozpoznanie rejonu obrony i wybór głównego punktu oporu. Plan obrony. Ubezpieczenie skrzydeł. Organizacja ognia łączności i tyłów kompanii. Rozkaz. Stworzenie zapasu amunicji. Dowodzenie kompanią podczas natarcia i szturm npla. Współdziałanie ze środkami wspierającymi. Odparcie szturm. Niszczenie grup przenikających w głąb obrony. Niedopuszczenie do okrążenia. Zwalczanie lotnictwa i czołgów. Przeciwuderzenie. Czynności po nieudanym przeciwuderzeniu. Wycofanie się na przygotowaną pozycję.

TEMAT 11. — Luzowanie kompanii w obronie — 8 godz.

Cel: Nauczyć organizowania i przeprowadzenia luzowania w różnych warunkach.

Treść: Otrzymanie i przemyślenie zadania. Zapoznanie się z rozmieszczeniem luzowanej kompanii. Ustalenie kolejności luzowania. Wybór dróg podejścia. Otrzymanie wiadomości o nplu, jego ugrupowaniu i środkach ogniowych. Umocnienia obronne. Rozkaz. Kolejne objęcie punktów oporu. Meldowanie o przeprowadzeniu luzowania.

Działania podczas niespodziewanego natarcia npla w czasie luzowania. Odparcie i działanie po odparciu natarcia.

TEMAT 12. — Właściwości obrony w nocy — 8 godz.

Cel i treść — jak temat 10, tylko w warunkach nocnych.

TEMAT 13. — Obrona osiedla — 8 godz.

Cel: Nauczyć organizowania i dowodzenia podczas obrony osiedla.

Treść: Czynności dowódcy przy organizowaniu obrony osiedla. Rozpoznanie przedpola. Wybór miejsca na punkty oporu. Minowanie przedpola i ustawienie przeszkód.

Wykorzystanie zabudowań jako punktów oporu. Organizacja obserwacji, łączności, OPL, opgaz., oppanc. Zarządzenia przeciwpożarowe. Stworzenie zapasu amunicji. Współdziałania wewnątrz kompanii i z sąsiadami. Plan obrony i ognia. Niszczenie sił i środków npla przed przednim skrajem obrony. Czynności dowódcy w razie włamania się npla w rejon obrony. Zwalczanie lotnictwa i czołgów. Odparcie szturm. Ewakuacja rannych.

TEMAT 14. — Obrona w lesie — 8 godz.

Cel: Nauczyć organizowania obrony w lesie, dowodzenia kompanią i odpierania szturm npla.

Treść: Otrzymanie i przemyślenie działania. Ocena sytuacji. Rozpoznanie terenu i punktów ogniowych npla. Rozkaz. Współdziałanie ze środkami wspierającymi. Plan obrony i ognia. Ustalenie sygnałów, organizacja łączności. Uzupełnienie amunicji. Urządzenie zasadzek. Czynności dowódcy podczas natarcia npla. Niedopuszczenie npla do pierwszych linii obrony. Działania podczas włamania się npla. Wywołanie pożaru dla wstrzymania natarcia npla. Niszczenie npla w rejonie obrony. Ewakuacja rannych.

TEMAT 15. — Obrona rzeki — 8 godz.

Cel: Nauczyć organizowania obrony rzeki i dowodzenia kompanią.

Treść: Czynności dowódcy przy organizowaniu obrony rzeki. Rozpoznanie rzeki i charakteru brzegów. Organizacja współdziałania. Ustalenie miejsc przypuszczalnej przeprawy npla. Organizacja punktów oporu i gniazd ogniowych. Organizacja obserwacji, OPL, oppanc., opgaz. Łączność i sygnały. Plan obrony i ognia. Niszczenie npla zbliżającego się do rzeki. Działanie w razie przeprawy npla. Wycofanie się na rozkaz. Ewakuacja rannych.

TEMAT 16. — Kompania w ubezpieczeniu postoju — 8 godz.

Cel: Nauczyć dowodzenia kompanią podczas ubezpieczenia postoju.

Treść: Otrzymanie i przemyślenie zadania. Rozpoznanie rejonu ubezpieczenia. Wybór miejsc wystawienia czat. Organizacja obserwacji, OPL, oppanc. i opgaz. Ustalenie sygnałów. Czynności w razie natarcia npla. Obrona rejonu ubezpieczenia. Wstrzymanie npla do czasu rozwinięcia się ubezpieczonego oddziału. Zmiana ubezpieczenia. Wycofanie się z rejonu ubezpieczenia.

4. GRUPA DOWÓDCÓW PLUTONÓW.

TEMAT 1. — Pluton w ubezpieczeniu marszowym — 8 godz.

Cel: Nauczyć organizowania ruchu plutonu jako szpicy.

Treść: Otrzymanie i przemyślenie zadania. Rozpoznanie kierunku marszu wg mapy. Przejście cieśnin i skrytych podejść. Sygnały. Ustalenie siły, składu i kierunku ruchu patroli i szperaczy. Sprawdzenie gotowości plutonu. Sprawdzenie dróg i podejrzanych odcinków. Krótkie i długie odpoczynki. Organizacja OPL, oppanc., i opgaz. Czynności w czasie ujawnienia npla. Rozwinięcie i walka. Niszczenie sił i środków npla. Uzupełnienie amunicji. Ewakuacja rannych.

TEMAT 2. — Pluton na rozpoznaniu — 8 godz.

Cel: Nauczyć organizowania i przeprowadzania rozpoznania w różnych warunkach.

Treść: Przemyślenie zadania. Przygotowanie plutonu. Organizacja obserwacji działań npla. Współdziałanie ze wspierającymi środkami ogniowymi. Zajęcie podstawy wyjściowej. Posuwanie się plutonu do ugrupowania npla. Ustalenie punktów ogniowych środków oppanc., przeszkód i nanieśienie na mapę.

Ujęcie jeńców i konwojowanie. Rozpoznanie systemu ognia i umocnień npla. Odparcie przeciwuderzeń npla. Meldowanie o wynikach rozpoznania. Powrót plutonu po wykonaniu zadania.

TEMAT 3. — Pluton w natarciu — 16 godz.

Cel: Nauczyć dowodzenia plutonem w okresie zbliżenia, organizowania natarcia i dowodzenia podczas natarcia.

Treść: Czynności dowódcy po wyjściu plutonu z kolumny kompanijnej. Ubezpieczenie bezpośrednie. Rozpoznanie terenu i npla. Posuwanie się plutonu pod ogniem npla. Zwalczanie lotnictwa i czołgów npla. Czynności dowódcy po otrzymaniu zadania. Ocena sytuacji. Organizacja obserwacji, decyzja. Organizacja współdziałania. Zaopatrzenie w amunicję. Zajęcie podstawy wyjściowej. Okopywanie się i maskowanie. Obserwacja przedpola. Posuwanie się od jednej linii ogniowej do drugiej. Kierowanie ogniem. Pokonywanie przeszkód i odcinków skażonych (OS). Zajęcie podstawy szturmowej. Meldowanie dowódcy kompanii o sytuacji.

Przygotowanie granatów. Szturm. Zdobycie i niszczenie punktów oporu npla. Zwalczanie ożywiających gniazd ogniowych. Odparcie przeciwuderzenia. Dalsze rozwinięcie natar-

cia i przygotowanie do następnego szturmu. Dowodzenie plutonem podczas szturmu. Meldowanie o wykonaniu zadania. Dalsze czynności.

TEMAT 4. — Pluton w obronie — 14 godz.

Cel: Nauczyć organizowania obrony, urządzania punktów oporu, dowodzenie plutonem podczas obrony, prowadzenie walki z nplem wewnątrz obrony własnej i dowodzenie plutonem przy wycofywaniu.

Treść: Otrzymanie i przemyślenie zadania. Organizacja obserwacji. Rozpoznanie rejonu obrony. Wybór punktu oporu i stanowisk ogniowych (głównych, zapasowych i pozornych) oraz ich urządzenie. Minowanie przedpola i ustawienie przeszkód. Ustalenie systemu ognia i planu obrony. Decyzja i rozkaz. Organizacja współdziałania. Sporządzenie szkicu ogniowego. Wprowadzenie do walki środków ogniowych. Ześrodkowanie ognia na nacierającą piechotę. Zwalczanie czołgów. Odcięcie piechoty od czołgów i niszczenie jej ogniem. Niszczenie grup npla, które wdarły się w głąb obrony. Obrona okrężna. Przeciwwuderzenia. Wstrzymanie npla, okrążenie i zniszczenie go. Powrót na poprzednie stanowiska. Odpieranie ponownego szturmu. Czynności dowódcy po przełamaniu obrony przez npla. Meldunek do dowódcy kompanii. Wycofanie się na stanowiska zapasowe. Sygnał do wycofania plutonu. Ewakuacja rannych. Zajęcie nowej linii obronnej. Czynności dowódcy przy obronie w nocy.

TEMAT 5. — Pluton w ubezpieczeniu bojowym — 9 godz.

Cel: Nauczyć dowodzenia plutonem w ubezpieczeniu bojowym.

Treść: Przemyślenie zadania. Zaznajomienie się z terenem wg mapy. Wyśunięcie się na wyznaczoną linię. Wybór i urządzenie stanowisk. Decyzja i rozkaz. Dowodzenie plutonem podczas rozpoznania i natarcia znacznych sił npla. Odparcie rozpoznania npla. Uporczywa obrona zmuszająca npla do rozwinięcia sił i środków ogniowych. Wycofanie plutonu.

TEMAT 6. — Organizacja szturmu DZGO (przez grupę szturmową) — 8 godz.

Cel: Nauczyć dowodzenia podczas szturmu DZGO przez grupę szturmową.

Treść: Czynności dowódcy grupy po otrzymaniu zadania. Rozpoznanie systemu ognia DZGO, podejść do niego i systemu ognia sąsiednich gniazd ogniowych npla. Zajęcie podstawy szturmowej. Współdziałanie z grupą rozgradzającą.

Pokonanie przeszkód. Szturm. Odparcie przeciwuderzenia npla. Utrzymanie zdobytego DZGO. Ewakuacja rannych. Meldowanie o wykonaniu zadania.

TEMAT 7. — Pluton w ubezpieczeniu postoju — 10 godz.

Cel: Nauczyć dowodzenia plutonem podczas ubezpieczenia postoju.

Treść: Przemyślenie zadania. Rozpoznanie terenu. Ustalenie miejsc placówek, czujek, podsłuchów, dróg szperaczy, granicy rejonu obrony. Decyzja i rozkaz. Plan obrony. Działanie przy pojawieniu się drobnych grup, pojedynczych żołnierzy i większych sił npla. Meldunki do dowódcy kompanii. Porządek zamiany ubezpieczeń postoju ubezpieczeniem marszowym. Ubezpieczenie postoju w nocy. Wyznaczenie dodatkowych czujek i podsłuchów. Przygotowanie broni do strzelania w nocy. Odparcie natarcia npla w nocy.

TEMAT 8. — Szturm i walka wzmocnionego plutonu w osiedlu — 8 godz.

Cel: Nauczyć dowodzenia plutonem podczas szturm i walki w osiedlu.

Treść: Przemyślenie zadania. Rozpoznanie npla, przedpola i przedmiotu szturm. Opracowanie planu szturm. Zajęcie podstawy szturmowej. Szturm i opanowanie gniazd ogniowych npla na skraju osiedla. Przenikanie w głąb. Wybór kierunków przenikania w głąb osiedla. Wykorzystanie środków wsparcia do strzelania na wprost. Szturm następnych obiektów. Posuwanie się przez ogrody, sady, wyłomy w domach, płotach itp. Pokonywanie przeszkód. Rozminowanie. Utrzymanie zdobytych budynków. Odparcie przeciwuderzeń. Wyjście na przeciwległy skraj osiedla i utrzymanie się na nim. Uzupełnienie amunicji. Ewakuacja rannych.

TEMAT 9. — Pluton na rozpoznaniu nocnym — 8 godz.

Cel: Nauczyć organizowania rozpoznania nocnego, chwyatanie jeńców, rozpoznanie ugrupowania npla i przeszkód.

Treść: Przygotowanie plutonu do rozpoznania nocnego. Porządek ruchu w nocy. Utrzymywanie kierunku. Zapewnienie łączności. Pokonywanie przeszkód npla. Chwyatanie jeńców i konwojowanie. Ewakuacja rannych. Wywołanie ognia środków wspierających. Powrót po wykonaniu zadania. Meldunek o wynikach rozpoznania systemu ognia i przeszkód.

TEMAT 10. — Szturm w nocy — 8 godz.

Cel: Nauczyć dowodzenia plutonem podczas szturm w nocy.

Treść: Rozpoznanie i wydanie zadań drużynom w dzień. Zajęcie podstawy szturmowej. Uzupełnienie amunicji. Szturm i posuwanie się w głąb obrony npla. Oczyszczanie rowów strzeleckich, łącznikowych i schronów od npla. Utrzymanie się na zajętych stanowiskach. Środki ubezpieczenia. Odparcie przeciwuderzeń. Dowodzenie podczas szturm. Meldowanie o wykonaniu zadania.

TEMAT 11. — *Ćwiczenie bojowe z ostrym strzelaniem. Natarcie i szturm wzmocnionego plutonu na gniazda ogniowe na przednim skraju i walka w głębi obrony npla — 10 godz.*

Cel: Nauczyć dowodzenia plutonem podczas szturm i walki w głębi obrony npla.

Treść: Ustalenie obiektu szturm. Zadania dla drużyn. Przygotowanie ogniowe. Wyhór momentu szturm i szturm gniazda ogniowego na przednim skraju. Walka w rowach strzeleckich i łącznikowych. Przygotowanie i szturm następnego gniazda ogniowego. Odparcie przeciwuderzeń. Rozwinięcie natarcia w głębi obrony 400 — 500 m.

TEMAT 12. — *Natarcie z pokonywaniem odcinka skażonego — 8 godz.*

Cel: Nauczyć dowodzenia i pokonywania OS.

Treść: Rozpoznanie terenu. Wykrycie odcinka skażonego. Oznaczenie terenów skażonych. Budowa przejść i dróg obejścia.

Wykorzystywanie podręcznych środków do przebycia przez OS. Posuwanie się w terenie skażonym. Zachowanie się w terenie skażonym. Odkazanie uzbrojenia i sprzętu. Ewakuacja zagazowanych i rannych.

TEMAT 13. — *Obrona osiedla — 8 godz.*

Cel: Nauczyć organizowania obrony osiedla i dowodzenia plutonem.

Treść: Przygotowanie budynków do obrony. Organizacja systemu ognia. Kierowanie ogniem podczas natarcia i szturm npla.

Niszczenie npla kryjącego się pod ścianami budynków. Organizacja wypadów. Współdziałanie z sąsiadami i środkami wzmocnienia. Odparcie szturm npla. Naprawa uszkodzonych stanowisk ogniowych i przeszkód. Ściganie ogniem npla wycofującego się na podstawę szturmową. Uzupełnienie amunicji. Ewakuacja rannych.

TEMAT 14. — *Walka wzmocnionego plutonu w rowach strzeleckich i łącznikowych npla — 8 godz.*

Cel: Nauczyć prowadzenia walki w rowach.

Treść: Szybkie przenikanie w rowy. Użycie granatów. Pokonanie przeszkód. Niszczenie ogniem, granatami i bagnetem pojedynczych strzelców i grup npla, wstrzymujących posuwanie się w rowach strzeleckich i łącznikowych.

Całkowite opanowanie rowów. Utrzymanie zdobytych stanowisk. Meldowanie dowódcy o wykonaniu zadania. Ewakuacja rannych. Uzupełnienie amunicji. Przygotowanie do dalszych działań.

**Wyszczególnienie tematów
wyszkolenia strzeleckiego dla szkolenia oficerów i sztabów
dyw. piechoty.**

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Rodzaj zajęć	Ilość godzin		
			Na sali	W terenie	Razem
1	<i>I. Grupa dowódców pułków.</i>				
	Ćwiczenie instruktorsko-metodyczne przy organizowaniu wyszkolenia strzeleckiego w plutonie i organizacji strzelań bojowych pododdziałów	praktycznie	—	20	20
Razem			—	20	20
1	<i>II. Grupa dowódców baonów i oficerów sztabów.</i>				
	Metoda szkolenia i przygotowania do strzelania z broni osobistej	praktycznie	—	4	4
2	Sposoby strzelania z broni osobistej	„	—	2	2
3	Opis broni osobistej i broni będącej na uzbrojeniu w pododdziałach (sprawdzenie znajomości)	„	—	26	26
4	Ćwiczenia instruktorsko-metodyczne przy organizowaniu wyszkolenia strzeleckiego w plutonie i organizacji strzelań bojowych pododdziałów	„	—	20	20
5	Określenie prawdopodobnego trafienia	wykład	2	—	2
6	Odbycie nakazanych strzelań (kontrolne)	praktycznie	—	20	20
7	Strzelanie pokazowe z moździerzy	„		6	6
Razem			2	78	80

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Rodzaj zajęć	Ilość godzin		
			Na sali	W terenie	Razem
	<i>III. Grupa dowódców kompanii i plutonów.</i>				
1	Metoda szkolenia i przygotowania do strzelania z broni osobistej	praktycznie	—	4	4
2	Sposoby strzelania z broni osobistej	„	—	2	2
3	Opis broni osobistej i broni będącej na uzbrojeniu w pododdziałach (sprawdzenie znajomości)	„	—	26	26
4	Ćwiczenia instruktorsko - metodyczne przy organizowaniu wyszkolenia strzeleckiego w plutonie i organizacji strzelań bojowych pododdziałów	„	—	30	30
5	Określenie prawdopodobieństwa trafienia	wykład	2	—	2
6	Odbycie nakazanych strzelań (kontrolne)	praktycznie	—	20	20
7	Strzelanie pokazowe z moździerzy	„	—	6	6
Razem			2	88	90

WYSZKOLENIE STRZELECKIE

1. GRUPA DOWÓDCÓW PUŁKÓW.

TEMAT 1. — Ćwiczenie instruktorsko-metodyczne przy organizowaniu wyszkolenia strzeleckiego w plutonie i organizacji strzelań bojowych pododdziałów — 20 godz.

Cel: Wprawiać dowódców w przeprowadzaniu wyszkolenia strzeleckiego w plutonie.

Treść: a) przeprowadzenie lekcji o broni — 2 godz., b) przeprowadzenie lekcji z teorii strzału — 4 godz., c) or-

ganizacja i przeprowadzenie wyszkolenia strzeleckiego w plutonie — 8 godz., d) organizacja strzelania bojowego plutonem — 6 godz.

Sposób przeprowadzenia: Uprzednie omówienie sposobu przeprowadzania ćwiczenia ze wszystkimi oficerami.

Przeprowadzenie ćwiczeń przez jednego z oficerów.

2. GRUPA DOWÓDCÓW BAONÓW I OFICERÓW SZTABOWYCH.

TEMAT 1. — Metoda szkolenia i przygotowania do strzelania z broni osobistej — 4 godz.

Cel: Nauczyć prowadzenia lekcji i przygotowania oddziału do strzelania.

Treść: Opracowanie planu lekcji (ćwiczenia do przerobienia, podział na grupy, organizacja zmiany grup, przygotowanie sprzętu).

Przygotowanie kolejnego strzelania (ćwiczenia celowania, składanie się, oddawanie strzału nabojem ćwiczebnym i ślepym ze szkłem kontrolnym).

Poprawianie błędów poszczególnego strzelca.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie (pokazowo).

TEMAT 2. — Sposoby strzelania z broni osobistej — 2 godz.

Treść: Ładowanie, rozładowanie, zabezpieczenie i odbezpieczenie, oddanie strzału z broni osobistej.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

TEMAT 3. — Opis broni osobistej i broni będącej na uzbrojeniu w pododdziałach (sprawdzenie znajomości) — 26 godz.

Cel: Nauczyć posługiwania się bronią i pielęgnacji broni.

Treść: kb. wz. 1891/30. Cechy bojowe, opis współdziałania części. Ładowanie, rozładowanie, nastawianie celownika, strzelanie, oczyszczenie i konserwacja.

— Ręczny karabin maszynowy. Składanie i rozkładanie, opis i działanie części, ładowanie i rozładowanie, zabezpieczenie, odbezpieczenie, strzelanie, konserwacja.

— Pistolet maszynowy. Cechy bojowe, przeznaczenie, opis i działanie części, składanie, rozkładanie, ładowanie i rozładowanie, nastawienia celownika, zabezpieczanie, odbezpieczanie, oddawanie strzału, konserwacja.

— Rusznica przeciwpancerna. Cechy bojowe, przeznaczenie, opis i działanie części. Składanie, rozkładanie, przygotowanie broni do strzału, oddanie strzału, oczyszczenie i konserwacja.

— Ciężki karabin maszynowy. Opis i działanie części. Ładowanie i rozładowanie, oddawanie strzału pojedynczego i seriami przy ryglach otwartych i zamkniętych z postawy kłęczącej i leżącej. Usuwanie zacięć, oczyszczenie i konserwacja.

— Moździerz. Opis i działanie części. Ustawienie na stanowisku, nastawienie do celu, ładowanie, oddawanie strzału, zmiana stanowiska, czyszczenie.

— Granaty ręczne. Rodzaje granatów, opis i działanie części, rzucanie granatem.

TEMAT 4. — Ćwiczenia instruktorsko-metodyczne przy organizowaniu wyszkolenia strzeleckiego w plutonie i organizacja strzelań bojowych pododdziałów — 20 godz.

Cel: Wprawić dowódców w przeprowadzaniu wyszkolenia strzeleckiego w plutonie.

Treść:

- a) przeprowadzenie lekcji o broni — 2 godz.
- b) przeprowadzenie lekcji z teorii strzału — 4 godz.
- c) organizacja i przeprowadzenie wyszkolenia strzeleckiego plutonu — 8 godz.
- d) organizacja strzelania bojowego plutonem — 6 godz.

Sposób przeprowadzenia: Uprzednie omówienie sposobu przeprowadzania ćwiczenia ze wszystkimi oficerami. Przeprowadzenie ćwiczeń przez jednego z oficerów.

TEMAT 5. — Określanie prawdopodobieństwa trafienia — 2 godz.

Treść: Przyczyny rozrzutu (wpływy atmosferyczne, błędy strzelca, wady broni). Rozrzut poziomy i pionowy. Określanie średniego punktu trafienia.

TEMAT 6. — Odbycie nakazanych strzelań (kontrolne) — 20 godz.

TEMAT 7. — Strzelanie pokazowe z moździerzy — 6 godz.

Treść: Zajęcie stanowiska ogniowego, przygotowanie moździerza do strzału. Przygotowanie szkicu ogniowego. Oddanie strzału do celu, przeniesienie ognia do innego celu.

3. GRUPA DOWÓDCÓW KOMPANII I PLUTONÓW.

TEMAT 1. — Metoda szkolenia i przygotowania do strzelania z broni osobistej — 4 godz.

Treść: Jak temat 1 wyszkolenia strzeleckiego II grupy oficerów.

TEMAT 2. — Sposoby strzelania z broni osobistej — 2 godz.

Treść: Jak temat 2 wyszkolenia strzeleckiego II grupy oficerów.

TEMAT 3. — Opis broni osobistej i broni będącej na uzbrojeniu w pododdziałach (sprawdzenie znajomości) — 26 godz.

Treść: Jak temat 3 wyszkolenia strzeleckiego II grupy oficerów .

TEMAT 4. — Ćwiczenia instruktorsko-metodyczne przy organizowaniu wyszkolenia strzeleckiego w plutonie i organizacji strzelań bojowych pododdziałów — 30 godz.

Treść: Jak temat wyszkolenia strzeleckiego II grupy oficerów.

TEMAT 5. — Określanie prawdopodobnego trafienia — 2 godz.

Treść: Jak temat 5 wyszkolenia strzeleckiego II grupy oficerów.

TEMAT 6. — Odbycie nakazanych strzelań (kontrolne) — 20 godz.

TEMAT 7. — Strzelanie pokazowe z moździerza — 6 godz.

Treść: Jak temat 7 wyszkolenia strzeleckiego II grupy oficerów.

**Wyszczególnienie tematów
przedmiotów specjalnych szkolenia oficerów i sztabów
dywizji piechoty.**

Lp.	Wyszczególnienie tematów	Rodzaj zajęć	Ilość godzin		
			Na sali	W terenie	Razem
	A. ARTYLERIA.				
	<i>I. Grupa dowódców pułków, batalionów i oficerów sztabowych</i>				
1	Charakterystyka artylerii jako rodzaju broni i zasady stosowania artylerii i moździerzy w walce	wykład	2	—	2
2	Zaznajomienie z rodzajami dział 45, 57, 76, 122 i 152-mm i moździerzami 82 i 120-mm	w działowni	6	—	6
3	Rodzaje ognia artyleryjskiego i moździerzy.	Ćwicz grupowe	—	3	3
4	Natarcie artylerii	wykład	4	—	4
5	Grupa artylerii w natarciu	Ćwicz grupowe na skrzyni z piaskiem	2	—	2
6	Artyleria w obronie (grupowa obrona przeciw piechocie i czołgom)	Ćwicz. grupowe	—	3	3
Razem			14	6	20
	<i>II. Grupa dowódców kompanij i plutonów.</i>				
1	Charakterystyka artylerii jako rodzaju broni i zasady stosowania artylerii i moździerzy w walce	wykład	2	—	2
2	Szyk bojowy artylerii i moździerzy batalionowych i pułkowych	"	2	—	2
3	Łączność piechoty z artylerią i zadania dla artylerii	"	2	—	2
4	Opis działka 45-mm i amunicji. Prowadzenie ognia	w działowni	—	8	8
5	Jak wyżej — armatka 57-mm	"	—	6	6
6	Jak wyżej — armatka 76-mm	"	—	11	11
7	Opis moździerza 82 i 120-mm	wykład	6	—	6
Razem			12	25	37

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Rodzaj zajęć	Ilość godzin		
			Na sali	W te- renie	Razem
	B. WYSZKOLENIE SAPERSKIE.				
	<i>I. Grupa dowódców pułków.</i>				
1	Przygotowanie do obrony małych osiedli	wykład	2	—	2
2	Miny i zapłonniki przeciw piechocie i przeciwczołgowe (opis i działanie)	prakt. na wzorach	—	4	4
3	Minowanie i pokonywanie pól minowych. Wysadzanie	prakt.	—	2	2
Razem			2	6	8
	<i>II. Grupa dowódców baonów.</i>				
1	Organizacja wojsk saperskich i stosowanie ich w walce	wykład	2	—	2
2	Budowa rowów strzeleckich, łącznikowych i stanowisk dla c.k.m.	prakt.	—	4	4
3	Budowa i urządzenie stanowisk ogniowych dla moździerzy i dział p-panc.	"	—	2	2
4	Przygotowania do obrony małych osiedli	wykład	2	—	2
5	Miny i zapłonniki przeciw piechocie i przeciwczołgowe (opis i działanie)	prakt. na wzorach	—	4	4
6	Minowanie i pokonywanie pól minowych. Wysadzanie	prakt.	—	2	2
Razem			4	12	16

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Rodzaj zajęć	Ilość godzin		
			Na sali	W te- renie	Razem
	<i>II. Grupa dowódców kompanij i plutonów.</i>				
1	Sprzęt: materiały saperskie stosowane przy pracach saperskich	pokazowo	—	2	2
2	Okopywanie się pojedynczych strzelców	prakt.	—	2	2
3	Maskowanie się pojedynczych strzelców	"	—	2	2
4	Budowa rowów strzeleckich łącznikowych i stanowisk c.k.m.	"	—	4	4
5	Budowa i urządzenie stanowisk ognio- wych dla moździerzy i dział ppanc.	"	—	4	4
6	Pokonywanie przeszkód przeciw pie- chocie	"	—	4	4
7	Przygotowanie do walki przedmiotów terenowych	wykład	2	—	2
8	Budowa przeszkód przeciw piechocie	prakt.	—	4	4
9	Budowa przeszkód przeciwczołgowych	"	—	4	4
10	Miny przeciw piechocie i pczołg.	na wz.	—	4	4
11	Podręczne przeszkody przeprawowe. Organizacja przeprawy wpływ i na środkach podręcznych	prakt.	—	8	8
Razem			2	38	40

	<i>C. LOTNICTWO.</i>				
	<i>I. Grupa dowódców pułków.</i>				
1	Lotnictwo jako rodzaj broni i zasady bojowego stosowania	wykład	2	—	2
Razem			2	—	2

	<i>II. Grupa dowódców baonów i oficerów sztabowych.</i>				
1	Lotnictwo jako rodzaj broni i zasady bojowego stosowania	wykład	2	—	2
Razem			2	—	2

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Rodzaj zajęć	Ilość godzin		
			Na sali	W te- renie	Razem
	<i>III. Grupa dowódców kompanij i plutonów.</i>				
1	Lotnictwo Wojska Polskiego, organizacja i dane techniczno-bojowe	wykład	4	—	4
2	Sposoby zwalczania zniżających się samolotów bronią piechoty	"	2	—	2
3	Obrona przeciwlotnicza i służba obserwacyjno-meldunkowa	"	2	—	2
Razem			8	—	8
	<i>D. GAZOZNAWSTWO.</i>				
	<i>I. Grupa dowódców baonów i oficerów sztabowych.</i>				
1	Obrona przeciwigazowa wojsk	prakt.	2	—	2
Razem			2	—	2
	<i>II. Grupa dowódców kompanij i plutonów.</i>				
1	Zasady pokonywania odcinka skażonego przy pomocy środków etatowych i podręcznych	prakt.	—	4	4
2	Odkazanie broni	"	—	2	2
Razem			—	6	6
	<i>E. TERENOZNAWSTWO.</i>				
	<i>I. Grupa dowódców pułków.</i>				
1	Pojęcie o mapach i praca na nich	prakt.	—	4	4
Razem			—	4	4
	<i>II. Grupa dowódców baonów.</i>				
1	Pojęcie o mapach i praca na nich	prakt.	—	10	10
Razem			—	10	10

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Rodzaj zajęć	Ilość godzin		
			Na sali	W te- renie	Razem
	<i>III. Grupa dowódców kompanij i plutonów.</i>				
1	Orientowanie się w terenie bez mapy i według mapy	prakt.	—	2	2
2	Podziałka map. Określanie odległości na mapie	"	—	4	4
3	Znaki umówione (topograficzne i taktyczne)	"	—	4	4
4	Siatka współrzędnych na mapach	wykład	—	2	2
5	Praca na mapie	prakt.	—	8	8
6	Marsz na kąt kierunkowy	"	—	8	8
Razem			—	24	24

	F. HISTORIA SZTUKI WOJENNEJ DLA WSZYSTKICH OFICERÓW.				
1	Wojny i walki wojsk rosyjskich pod dowództwem Suworowa: a) Walki pod Rytynką b) Szturm Izmaïła c) Wojna włoska i szwajcarska	wykład " " "	2 2 2 2	— — — —	2 2 2 2
2	Wojna Napoleońska w 1812 (Borodino)	"	4	—	4
3	Pierwsza wojna światowa (1914—17). Brusiłow	"	4	—	4
4	Operacje wojny 1941—1945 r. Rozbicie Niemców pod Moskwą, Stalingradem; walki Orłowsko-Kursko-Biełgorowskie. Rozbicie Niemców pod Berlinem	"	10	—	10
5	Walki pod Grunwaldem	"	4	—	4
Razem			30	—	30

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Rodzaj zajęć	Ilość godzin		
			Na sali	W te- renie	Razem
	G. ORGANIZACJA I TAKTYKA OBCYCH PAŃSTW, DLA WSZYSTKICH OFICERÓW.				
1	Organizacja oddziałów i jednostek b. armii niemieckiej	wykład	2	—	2
2	Obrona piechoty b. armii niemieckiej	"	3	—	3
3	Natarcie piechoty b. armii niemieckiej	"	3	—	3
4	Metody b. niemieckiego rozpoznania	"	1	—	1
5	Zasadnicze podstawy sztuki operacyjnej b. armii japońskiej	"	1	—	1
6	Operacje anglo-amerykańskich wojsk we Francji	"	3	—	3
7	Zagraniczne poglądy na rolę sił powietrznych	"	2	—	2
8	Zadanie artylerii szturmowej (samocho- dowej) w walce współczesnej	"	3	—	3
Razem			18	—	18

ARTYLERIA.

1. GRUPA DOWÓDCÓW PUŁKÓW, BATALIONÓW I OFICERÓW SZTABOWYCH.

TEMAT 1. — Charakterystyka artylerii jako rodzaju broni i zasady stosowania artylerii i moździerzy w walce — 2 godz.

Treść: Rodzaje artylerii i jej organizacja. Dane techniczno-bojowe artylerii ciężkiej, lekkiej, szturmowej, batalionowej, konnej. Wykonanie zadań przez artylerię. Użycie ognia baterii, dywizjonu, pułku. Zasady użycia moździerzy.

TEMAT 2. — Zaznajomienie z rodzajami dział: 45, 57, 76, 122 i 152 mm i moździerzami 82 i 120 mm. — 6 godz.

Treść: Opis poszczególnych części dział i moździerzy. Rodzaje, opis i działanie pocisków. Ładunki. Zapalniki o dział-

łaniu natychmiastowym i ze zwłoką. Opis moździerzy 82 i 120 mm. Opis i działanie pocisków. Sposoby strzelania z dział i moździerzy.

TEMAT 3. — Rodzaje ognia artyleryjskiego i moździerzy — 3 godz.

Treść: Ogień uderzeniowy i rozpryskowy. Stosowanie ognia rozpryskowego i uderzeniowego. Ogień pojedynczy, seria pojedyncza, ogień metodyczny, ogień szybki, salwa, kartacz; sposób prowadzenia tych ogni i ich cel. Przejście z jednego rodzaju ognia na drugi.

TEMAT 4. — Natarcie artylerii — 4 godz.

Treść: Rozwinięcie artylerii, wybór rejonów stanowisk ogniowych. Otrzymanie zadania, ustalenie punktów orientacyjnych. Wyznaczenie i zajęcie stanowisk ogniowych. Artyleryjskie przygotowanie natarcia. Dezorganizowanie dowodzenia i obserwacji npla, niszczenie systemu ogniowego obrony, wykonanie przerw w przeszkodach, niszczenie skoncentrowanych sił npla.

Wsparcie natarcia: obezwładnianie gniazd ogniowych i punktów oporu npla, niszczenie sił npla w rowach.

Osłona natarcia: Pomoc ogniowa piechocie w przełamaniu obrony npla i w walce w głębi obrony, zwalczanie czołgów npla i ożywiających gniazd ogniowych, niszczenie punktów dowodzenia i obserwacyjnych oraz ośrodków łączności, niszczenie odwodów, obezwładnianie artylerii npla. Zmiana stanowisk i dalsze działania.

TEMAT 5. — Grupa artylerii w natarciu — 2 godz.

Treść: Ćwiczenia grupowe na skrzyni z piaskiem. Praktyczny pokaz działania artylerii podczas natarcia.

TEMAT 6. — Artyleria w obronie — 3 godz.

Treść: Otrzymanie zadania. Rozpoznanie terenu i rejonu stanowisk ogniowych. Obserwacja przedpola. Zajęcie stanowisk. Przygotowanie danych do otwarcia ognia. Plan obrony. Sporządzenie planu ogni. Wsparcie ubezpieczenia bojowego. Prowadzenie ognia zaporowego przed przednim skrajem obrony. Zwalczanie czołgów i artylerii npla. Niszczenie gniazd ogniowych i punktów obserwacyjnych npla. Ześrodkowanie ognia w rejonach koncentrowania się sił npla. Wsparcie przeciwwuderzeń własnej piechoty.

2. GRUPA DOWÓDCÓW KOMPANIJ I PLUTONÓW.

TEMAT 1. — Charakterystyka artylerii jako rodzaju broni i zasady stosowania artylerii i moździerzy w walce — 2 godz.

Treść: Rodzaje artylerii i jej organizacja. Dane techniczno-bojowe artylerii ciężkiej, lekkiej, szturmowej, batalionowej, konnej. Wykonanie zadań przez artylerię. Użycie ognia baterii, dywizjonu, pułku. Zasady użycia moździerzy.

TEMAT 2. — Szyk bojowy artylerii i moździerzy batalionowych i pułkowych — 2 godz.

Treść: Rodzaje rozpoznania artyleryjskiego. Miejsce dowódcy. Rozmieszczenie artylerii w kolumnie piechoty. Artyleria bezpośredniego wsparcia. Dowodzenie artylerią. Łączność piechoty z artylerią. Zadania dla artylerii. Organizacja współdziałania z artylerią. Zasady i sposoby wskazywania celów. Dowodzenie batalionami, wzmocnionymi artylerią i moździerzami, podczas walki w głębi obrony npla.

TEMAT 3. — Łączność piechoty z artylerią i zadania dla artylerii — 2 godz.

Treść: Łączność przewodowa. Styczność osobista dowódcy, oficer łącznikowy przy piechocie i jego zadanie.

TEMAT 4-5 i 6. — Nauka o broni i opis sprzętu 45, 57, i 76 mm dział — 25 godz.

Treść: Szczegółowy opis dział. Opis mechanizmów i ich działanie. Rozbieranie i składanie części dział (dozwolonych). Ustawienie działu na stanowisku. Skierowanie na doзор. Sposób oddania strzału. Ułożenie snopa równoległego, zbieżnego i rozbieżnego. Przeniesienie ognia z dozoru na cel. Strzelanie działem, plutonem, baterią. Strzelanie na wprost. Czynności przed strzelaniem i po strzelaniu. Usuwanie nie-wypałów.

TEMAT 7. — Opis moździerza 82 i 120 mm — 6 godz.

Treść: Części składowe i opis. Zajmowanie stanowiska. Ustawianie moździerza i przygotowanie do strzelania. Prowadzenie ognia ze stanowiska odkrytego i zakrytego. Zastosowanie moździerzy w natarciu i obronie.

WYSZKOLENIE SAPERSKIE.

1. GRUPA DOWÓDCÓW PUŁKÓW.

TEMAT 1. — Przygotowanie do obrony małych osiedli — 2 godz.

Cel: Zapoznać z zasadami umocnienia osiedli i ze sposobami przystosowania obiektów do obrony.

Treść: Zasady organizacji obrony osiedla. Przystosowanie do obrony budynków drewnianych i murowanych, płotów, murów. Wzmocnienie budynków. Przeszkody przeciw piechocie i przeciw czołgom. Barykady. Zabezpieczenie się przed pożarami.

Sposób przeprowadzenia: Wykład — schematy.

TEMAT 2. — *Miny i zapłonniki przeciw piechocie i przeciwczołgowe (opis i działanie)* — 4 godz.

Cel: Zapoznać z minami własnymi i obcymi.

Treść: Opis min i zapłonników własnych i obcych, obchodzenie się z minami. Pocisk artyleryjski jako mina.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie na modelach.

TEMAT 3. — *Minowanie i pokonywanie pól minowych. Wyszadzanie* — 2 godz.

Treść: Układanie pojedynczej miny i pól minowych. Dokumentacja pól minowych. Rozminowanie pól minowych. Skład i praca grup rozminowujących. Fugasy. Wyszadzanie drzewa, metalu i umocnień terenowych. Ładunek przyłożony od wewnątrz, od zewnątrz, ładunek wydłużony i skoncentrowany. Wyszadzanie sposobem elektrycznym i mechanicznym.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

2. GRUPA DOWÓDCÓW BAONÓW I OFICERÓW SZTABÓW.

TEMAT 1. — *Organizacja wojsk saperskich i stosowanie ich w walce* — 2 godz.

Treść: Znaczenie prac saperskich w wojnie współczesnej. Przeprowadzenie prac saperskich przez oddziały bez pomocy saperów i przy ich pomocy. Organizacja oddziałów saperskich w jednostkach oraz organizacja specjalnych jednostek saperskich.

Sposób przeprowadzenia: Pokazowo na schematach.

TEMAT 2. — *Budowa rowów strzeleckich, łącznikowych i stanowisk dla c.k.m.* — 4 godz.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

TEMAT 3. — *Budowa i urządzenie stanowisk ogniowych dla moździerzy i dział ppanc.* — 2 godz.

Treść: Trasowanie, budowa, maskowanie stanowisk ogniowych dla moździerzy i dział ppanc.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

TEMAT 4. — Przygotowanie do obrony małych osiedli — 2 godz.

Cel: Zapoznać z zasadami umocnienia osiedli i ze sposobami przystosowania do obrony obiektów.

Treść: Zasady organizacji obrony osiedla. Przystosowanie do obrony budynków drewnianych i murowanych, płotów, murów. Wzmocnienie budynków. Przeszkody przeciw piechocie i przeciwczołgowe. Barykady. Zabezpieczenie się przed pożarami.

Sposób przeprowadzenia: Wykład — schematy.

TEMAT 5. — Miny i zapłonniki przeciw piechocie i przeciwczołgowe (opis i działanie) — 4 godz.

Cel: Zapoznać z minami własnymi i obcymi.

Treść: Opis min i zapłonników własnych i obcych, obchodzenie się z minami. Pocisk artyleryjski jako mina.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie na modelach.

TEMAT 6. — Minowanie i pokonywanie pól minowych. Wyszadzanie.

Treść: Układanie pojedynczej miny i pól minowych. Dokumentacja pól minowych. Rozminowanie pól minowych. Skład i praca grup rozminowujących. Fugasy. Wyszadzanie drzewa, metalu i umocnień terenowych. Ładunek przyłożony od wewnątrz, od zewnątrz, ładunek wydłużony i skoncentrowany. Wyszadzanie sposobem elektrycznym i mechanicznym.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

3. GRUPA DOWÓDCÓW KOMPANIJ I PLUTONÓW.

TEMAT 1. — Sprzęt i materiały saperskie stosowane przy pracach saperskich — 2 godz.

Treść: Łopata, kilof, siekiera, piła, drut gładki i kolczasty, kołki, środki do maskowania, miny, materiały wybuchowe.

Sposób przeprowadzenia: Pakazowo.

TEMAT 2. — Okopywanie się pojedynczych strzelców — 2 godz.

Sposób przeprowadzenia: Kopanie wnęków i dołów dla kłęczącego — praktycznie.

TEMAT 3. — Maskowanie się pojedynczych strzelców — 2 godz.

Treść: Maskowanie się przed obserwacją naziemną i napowietrzną. Sposoby maskowania przy pomocy przedmio-

tów naturalnych i sztucznych. Praca w nocy, stanowiska pozorne.

Sposób przeprowadzenia: Wykład.

TEMAT 4. — Budowę rowów strzeleckich łącznikowych i stanowisk c.k.m. — 4 godz.

Treść: Trasowanie, kopanie i maskowanie rowów strzeleckich, łącznikowych i stanowisk dla c. k. m.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

TEMAT 5. — Budowa i urządzenie stanowisk ogniowych dla moździerzy i dział ppanc. — 4 godz.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

TEMAT 6. — Pokonywanie przeszkód przeciw piechocie — 4 godz.

Treść: Rozgradzanie przeszkód z drutu kolczastego.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

TEMAT 7. — Przystosowanie do walki przedmiotów terenowych — 2 godz.

Treść: Przystosowanie do obrony lejów, budynków drewnianych i murowanych, płotów, lasu.

Sposób przeprowadzenia: Wykład.

TEMAT 8. — Budowa przeszkód przeciw piechocie — 4 godz.

Cel: Zapoznać z rodzajami przeszkód, sposobem budowania oraz sposobem organizacji pracy przy budowie przeszkód.

Treść: Płot kolczasty, pętykacz, przeszkody z drutu kolczastego jedno- i wielorzędowe. Obliczenie materiału, organizacja pracy i budowa przeszkód.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

TEMAT 9. — Budowa przeszkód przeciwczołgowych — 4 godz.

Treść: Rowy, skarpy i przeciwskarpy, słupy, płoty, zawały, wilcze doły, wał śnieżny.

Sposób przeprowadzenia: Pokazowo na schematach.

TEMAT 10. — Miny przeciw piechocie i przeciwczołgowe — 4 godz.

Cel: Zapoznać z rodzajami min własnych i obcych oraz ze sposobem minowania i rozminowania.

Treść: Opis min i zapłonników własnych i obcych, obchodzenie się z minami. Pocisk artyleryjski jako mina.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie na modelach.

TEMAT 11. — *Podręczne przeszkody przeprawowe. Organizacja przeprawy wpraw i na środkach podręcznych* — 8 godz.

Treść: Zatopione druty, miny, ich zakładanie i usuwanie. Organizacja przeprawy. Przygotowanie środków, ustalenie kolejności przeprawy, przeprawa wpraw, na łódkach rybackich, gumowych, tratwach, kładkach i środkach podręcznych.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

GAZOZNAWSTWO.

1. GRUPA DOWÓDCÓW BAONÓW I OFICERÓW SZTABOWYCH.

TEMAT 1. — *Obrona przeciwgazowa wojsk* — 2 godz.

Cel: Nauczyć organizowania obrony przeciwgazowej, indywidualnej i zbiorowej w różnych rodzajach walki.

Treść: Obrona indywidualna. Sprawdzenie, dopasowanie i użycie maski przeciwgazowej. Nakładanie ubrania przeciwgazowego. Organizacja rozpoznania przeciwgazowego. Środki odkażające, sposób użycia i przyrządzania. Pokonywanie odcinków skażonych podczas marszu, odkażanie broni i sprzętu. Obrona zbiorowa. Urządzenie schronu przeciwgazowego i korzystanie ze schronu.

Środki zapalające i do zadymienia, ich użycie. Organizacja obrony pgaz. w obronie i natarciu.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

2. GRUPA DOWÓDCÓW KOMPANIJ I PLUTONÓW.

TEMAT 1. — *Zasady pokonywania odcinka skażonego przy pomocy środków etatowych i podręcznych* — 4 godz.

Treść: Środki odkażające, sposób przyrządzania i użycia. Rozpoznanie terenów skażonych i ich odkażanie.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

TEMAT 2. — *Odkazanie broni* — 2 godz.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

LOTNICTWO.

1. GRUPA DOWÓDCÓW PUŁKÓW.

TEMAT 1. — Lotnictwo jako rodzaj broni i zasady bojowego stosowania — 2 godz.

Treść: Rola lotnictwa w wojnie współczesnej. Jego zastosowanie taktyczne i operacyjne (na froncie i na głębokich tyłach) do niszczenia, rozpoznania i dozorowania pola walki, wysadzania desantów, szybkiego przerzucania oddziałów, dostarczania środków walki i ewakuacji.

2. GRUPA DOWÓDCÓW BAONÓW I OFICERÓW SZTABOWYCH.

TEMAT 1. — Lotnictwo jako rodzaj broni i zasady bojowego stosowania — 2 godz.

Treść: Rola lotnictwa w wojnie współczesnej. Jego zastosowanie taktyczne i operacyjne (na froncie i na głębokich tyłach), do niszczenia, rozpoznania i dozorowania pola walki, wysadzania desantów, szybkiego przerzucania oddziałów, dostarczania środków walki i ewakuacji.

3. GRUPA DOWÓDCÓW KOMPANIJ I PLUTONÓW.

TEMAT 1. — Lotnictwo Wojska Polskiego i dane techniczno-bojowe — 4 godz.

Treść: Lotnictwo myśliwskie, szturmowe, bombardujące (bliskiego i dalekiego bombardowania i pikujące), rozpoznawcze, łączności, sanitarne, transportowe. Charakterystyka tych samolotów, ich budowa, uzbrojenie i obsługa.

TEMAT 2. — Sposoby zwalczania zniżających się samolotów bronią piechoty — 2 godz.

Treść: Zwalczanie zniżających się samolotów w drużynie strzeleckiej (ogniem salwowym), w plutonie — (przez pododdziały wyznaczone i środki wzmocnienia nie biorące udziału w walce), w kompanii k. m. (pluton wyznaczony do obrony plot), w kompanii rusznic ppanc. (drużyna wyznaczona do tego celu). Organizacja obrony czynnej przez dowódców oddziałów w różnych rodzajach i fazach walki.

TEMAT 3. — Obrona przeciwlotnicza (bierna) i służba obserwacyjno-alarmowa — 2 godz.

Treść: Organizacja służby obserwacyjno-alarmowej (posterunki obserwacyjne, sygnały alarmowe).

Obrona bierna — maskowanie, stanowiska pozorne, praca w nocy.

TERENOZNAWSTWO.

1. GRUPA DOWÓDCÓW PUŁKÓW.

TEMAT 1. — Pojęcie o mapach i praca na nich — 4 godz.

Treść: Rodzaje map i ich charakterystyka (taktyczne i operacyjne). Czytanie rzeźby i pokrycia na mapie. Wykonywanie profilów. Określenie widoczności terenu przy pomocy wzoru matematycznego i profilu. Zakreślanie na mapie pól widocznych i niewidocznych, orientowanie mapy przy pomocy kompasu, według słońca, sytuacji terenowej i według gwiazd. Odszukiwanie na mapie punktu stania i przedmiotów widocznych w terenie. Czytanie mapy w terenie. Marsz przy pomocy mapy.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

2. GRUPA DOWÓDCÓW BAONÓW.

TEMAT 1. — Pojęcie o mapach i praca na nich — 10 godz.

Treść: Rodzaje map i ich charakterystyka (taktyczne i operacyjne). Czytanie rzeźby i pokrycia na mapie. Wykonywanie profilów. Określanie widoczności terenu przy pomocy wzoru matematycznego i profilu. Zakreślanie na mapie pól widocznych i niewidocznych. Orientowanie mapy przy pomocy kompasu, według słońca, sytuacji terenowej i według gwiazd. Odszukiwanie na mapie punktu stania i przedmiotów widocznych w terenie. Czytanie mapy w terenie. Marsz przy pomocy mapy.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

3. GRUPA DOWÓDCÓW KOMPANIJ I PLUTONÓW.

TEMAT 1. — Orientowanie się w terenie bez mapy i według mapy — 2 godz.

Treść: Orientowanie się w terenie według przedmiotów terenowych (drzewa, kościoły, groby). Orientowanie się według zegarka, słońca, gwiazd. Orientowanie się przy pomocy mapy (przy pomocy rzeźby i pokrycia).

TEMAT 2. — Podziałka map. Określenie odległości na mapie — 4 godz.

Treść: Podziałka liczbowa, liniowa i złożona. Przeliczanie podziałek. Mierzenie odległości na mapie według podziałek.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

TEMAT 3. — Znaki umówione topograficzne i taktyczne
— 4 godz.

Treść: Warstwice, stopień warstwicowy, czytanie warstwic. Znaki do oznaczania przedmiotów terenowych oraz przedmiotów wojskowych i dowództw.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

TEMAT 4. — Siatka współrzędnych na mapach — 2 godz.

Treść: Siatka współrzędnych na mapach, przeznaczenie siatki. Wykorzystanie współrzędnych do orientowania na mapie, określania odległości, określania przedmiotów terenowych, obliczania podziałki.

TEMAT 5. — Praca na mapie — 8 godz.

Treść: Rodzaje map i ich charakterystyka (taktyczne i operacyjne). Czytanie rzeźby i pokrycia na mapie. Wykonywanie profilów. Określanie widoczności terenu przy pomocy wzoru matematycznego i profilu. Zakreślanie na mapie pól widocznych i niewidocznych. Orientowanie mapy przy pomocy kompasu, wg słońca, sytuacji terenowej i wg gwiazd. Odszukiwanie na mapie punktu stania i przedmiotów widocznych w terenie. Czytanie mapy w terenie. Marsz przy pomocy mapy.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

TEMAT 6. — Marsz na kąt kierunkowy — 8 godz.

Treść: Istota kąta kierunkowego. Określanie ułożenia przedmiotów w terenie przy pomocy kąta kierunkowego. Nastawianie kątów kierunkowych. Wyszukiwanie kątów kierunkowych w terenie. Określenie kątów kierunkowych na mapie. Marsz na kąt kierunkowy w dzień i w nocy.

Sposób przeprowadzenia: Praktycznie.

**Wyszczególnienie tematów
dla ćwiczeń szkieletowych ze środkami łączności sztabów,
pułków i dywizji.**

L. p.	T e m a t	Ilość godzin	U w a g i
1	Organizacja marszu D. P. w przewidywaniu boju spotkaniowego i dowodzenie podczas marszu i w czasie walki.	96	2 ćwiczenia po 2 dni
2	Natarcie wzmocnionej DP na broniącego się npla.	96	Jak wyżej
3	Natarcie DP z forsowaniem rzeki.	96	Jak wyżej
4	Walka DP w okrążeniu; organizacja i wykonanie luki dla wyjścia z okrążenia.	96	Jak wyżej
5	Obrona stała DP na normalnym froncie; przeciwuderzenia ogólnego, czołgowego i pzołgowego odwodu dywizji na npla, który wdarł się w głąb obrony, przy wsparciu czołgów.	96	Jak wyżej
6	Wzmocniona DP w działaniach opóźniających.	96	Jak wyżej

- Uwagi:* 1. Powyższe tematy zaleca się przeprowadzać dwa razy w różnych terenach, stwarzając każdorazowo nowe sytuacje.
2. Dla ćwiczeń aplikacyjnych na mapach wykorzystać tematy grupy dowódców pułków.

T E M A T Y

ĆWICZEŃ SZKIELETOWYCH SZTABÓW, PUŁKÓW I DYWIZYJ.

1. *Organizacja marszu DP w przewidywaniu boju spotkaniowego, dowodzenie podczas marszu i w czasie walki.*

Otrzymanie rozkazu. Przemyślenie zadania, ocena sytuacji, sporządzenie tabeli marszu; wstępne rozkazy. Meldowanie o otrzymaniu rozkazu. Wskazówki szefa sztabu, szefa łączności, szefa zwiadu, szefa oddziału dotyczące organizacji marszu. Organizacja rozpoznania, wysunięcie oddziału przedniego. Plany, szkice i rozkazy dotyczące OPL., oppanc. i opgaz. w marszu. Dowodzenie i łączność w marszu. Styczność z przednimi oddziałami npla. Rozkaz do rozwinięcia sił głównych do walki. Wybór i urządzenie punktu dowodzenia dowódcy dywizji. Organizacja obserwacji. Zadania dla obser-

watorów. Meldunek o powziętej decyzji dowódcy dywizji. Organizacja rozpoznania w nowym kierunku. Uderzenie na skrzydło npla i zniszczenie go. Meldunek sytuacyjny. Meldunek o rozpoznaniu za czas walki.

2. Natarcie wzmocnionej DP na broniącego się npla.

Przemyślenie zadania i ocena sytuacji. Powzięcie wstępnej decyzji według mapy. Organizacja szturm. Uzupełniające rozpoznanie obrony npla. Rozpoznanie osobiste dowódcy. Decyzja i organizacja współdziałania. Sporządzenie rozkazu bojowego. Ubezpieczenie bojowe i przegrupowanie. Zaopatrzenie materiałowe walki. Wybór i organizacja punktu dowodzenia i plan dowodzenia. Sprawdzenie wykonania rozkazów. Szturm i walka w głębi obrony npla. Dodatkowe rozpoznanie i obserwacja. Zapewnienie nieprzerwanego współdziałania podczas walki i stałe dowodzenie. Użycie odwodu. Odparcie przeciuderzenia i utrzymanie zdobytego terenu. Zmiana punktu dowodzenia. Meldunek. Rozkaz umocnienia się na osiągniętej linii. Uporządkowanie szyków bojowych, odwodów i oddziałów. Oppanc. na zdobytej linii. Zaopatrzenie w amunicję. Meldunek sytuacyjny.

3. Natarcie DP z forsowaniem rzeki.

Przemyślenie zadania, ocena sytuacji, przygotowanie danych do powzięcia decyzji. Rozpoznanie i wybór miejsca przeprawy. Powzięcie ostatecznej decyzji i wydanie rozkazu do natarcia z forsowaniem. Wybór i organizacja punktu dowodzenia. Organizacja forsowania: podział oddziałów, tablica przeprawy, łączność i dowodzenie, osłona ogniem. Zajęcie przyczółka mostowego. Przeprawa sił głównych, zmiana punktu dowodzenia (przeniesienie na drugi brzeg). Walka na przeciwnym brzegu. Meldowanie o początku i zakończeniu przeprawy.

4. Walka w okrążeniu; organizacja i wykonanie luki dla wyjścia z okrążenia.

Przemyślenie zadania, ocena sytuacji, powzięcie decyzji. Wybór i organizacja punktu dowodzenia. Organizacja rozpoznania, ubezpieczenie skrzydeł. Łączność z wyższym dowództwem i pułkami. Plan obrony na nowym odcinku umocnionego terenu, urządzenie przeszkód, manewr siłą żywą i środkami ogniowymi. Plan organizacji i wykonania luki dla wyjścia z okrążenia. Wybór kierunku głównego uderzenia. Stworzenie głównego ugrupowania. Organizacja współdziałania. Zmiana

punktu dowodzenia i organizacja jego po wyjściu z okrążenia. Dowodzenie i łączność podczas wyjścia z okrążenia. Meldunek o wyjściu z okrążenia. Rozkaz uporządkowania oddziałów po wyjściu z okrążenia.

5. Obrona stała DP na froncie normalnym.

Otrzymanie rozkazu. Przemyślenie zadania i ocena sytuacji. Powzięcie wstępnej decyzji wg mapy. Rozkaz szefa sztabu co do łączności, rozpoznania i organizacji ubezpieczenia. Wybór i organizacja punktu dowodzenia. Plan rozpoznania dowódcy. Rozpoznanie. Organizacja współdziałania. System ogni i umocnień. Rozkaz. Plan obrony. Meldunek i szkic pasa obrony. Plan przeszkód. Walka z nacierającym nplem. Przeciwwuderzenie ogólne, czołgowe i przeciwpancernego odwodu dywizji. Odparcie npla. Meldunki.

6. Wzmocniona DP w działaniach opóźniających.

Ocena sytuacji. Rozpoznanie terenu. Rozkaz do opóźniania. Organizacja rozpoznania przez oficerów sztabu. Organizacja punktu dowodzenia i kolejne przesuwanie go w zależności od sytuacji bojowej. Organizacja ruchomej łączności, obrony i umocnień. Meldowanie o zmianie linii ogniowej. Odpieranie npla i zajmowanie nowych linii. Meldunki.

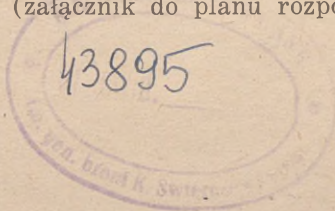
ZESTAWIENIE
TEMATÓW DO ZAJĘĆ TAKTYCZNYCH DLA OFICERÓW
SZTABÓW.

1. Składanie i sklepanie map topograficznych, ich kodowanie.
2. Nanoszenie sytuacji na mapę. Zrozumienie sytuacji.
3. Ocena sytuacji i położenia.
4. Przedstawianie sytuacji i złożenie dowódcy propozycji co do decyzji.
5. Opracowanie i przesłanie do oddziałów decyzji wstępnej.
6. Wybór i urządzenie punktu dowodzenia dowódcy.
7. Opracowanie obliczenia stosunku sił.
8. Opracowanie planu rozpoznania.
9. Opracowanie rozkazów bojowych (do marszu, natarcia, obrony, forsowania rzeki).
10. Sporządzenie schematycznego planu walki (Sztab dyw.).
11. Sporządzenie meldunków.
12. Sygnały do współdziałania.
13. Opracowanie obliczenia gęstości ognia.
14. Opracowanie rozkazów i planów do obrony ppanc.
15. Opracowanie rozkazów i planów do obrony plot.
16. Opracowanie rozkazów i planów do obrony pgaz.
17. Opracowanie rozkazów i planów do ubezpieczenia skrzydeł, regulacji ruchów i obrony tyłów.
18. Rozkaz i plan obrony dowódcy pułku.
19. Prowadzenie mapy działań i mapy wiadomości.
20. Sporządzenie komunikatu informacyjnego sztabu.
21. Wprawianie w udzielaniu informacji sztabom nadrzędnym i podrzędnym oraz sztabom sąsiadów.
22. Opracowanie planu przewozu samochodami.
23. Opracowanie dokumentów do zorganizowania transportu kolejowego (zgłoszenie transportu, schematy eszelonów, podział ludzi itp).
24. Opracowanie planu luzowania jednostek i pododdziałów.
25. Opracowanie planu odwrotu.
26. Sporządzenie rozkazu do rozpoznania.

27. Opracowanie planu rozpoznania.
28. Sporządzenie meldunków o wynikach rozpoznania.
29. Sporządzenie sprawozdania o wynikach rozpoznania.
30. Wydanie dowódcy organu rozpoznawczego ustnego rozkazu do rozpoznania.
31. Organizacja punktu obserwacyjnego.
32. Prowadzenie dziennika obserwacji.
33. Opracowanie planu przygotowania saperskiego (natarcia, obrony, forsowania rzek).
34. Kalkulacja pracy przy organizowaniu odcinka i pozycji obronnych.
35. Rozkaz o organizacji łączności.
36. Opracowanie planów łączności.
37. Układanie tablicy kodów.
38. Układanie sprawozdania łączności.
39. Opracowanie i zreferowanie dowódcy położenia tyłów.
40. Rozkaz dla tyłów.
41. Meldunek o pracy tyłów.
42. Opracowanie sprawozdania o pracy tyłów.
43. Dowodzenie przy pomocy szyfrów.
44. Służba dyżurnego oficera operacyjnego.

ZESTAWIENIE DOKUMENTÓW GRAFICZNYCH.

1. Szkic obrony.
2. Szkic natarcia.
3. Szkic ogniowy.
4. Szkic obserwacji.
5. Szkic orientacyjny.
6. Szkic punktów orientacyjnych.
7. Szkic marszu.
8. Szkic osi marszu.
9. Tabela marszu.
10. Tabela przewozu (samochodami, podwodami).
11. Szkic rozpoznania (załącznik do planu rozpoznania).

ZAKŁADY GRAFICZNE
W. I. N. W.
W ŁODZI

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej

88063

20-043895-000-0